

DÔVODOVÁ SPRÁVA

A. Všeobecná časť

Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky predkladá na rokovanie vlády Slovenskej republiky návrh zákona o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „návrh zákona“).

Návrh zákona bol vypracovaný na základe Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky na roky 2021-2024, ako aj Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na mesiace september až december 2020. Návrh zákona je zároveň implementačným opatrením komponentu č. 15 Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky.

Návrh zákona predstavuje súčasť širšieho celku, ktorým je reforma súdnej mapy. Reforma súdnej mapy je zameraná na nové usporiadanie sídiel a obvodov okresných súdov a krajských súdov, zriadenie dvoch mestských súdov, ako aj zriadenie správnych súdov.

Reforma súdnej mapy je jedným z nástrojov pre dosiahnutie efektívne fungujúcej justície, pretože vytvára vhodné podmienky pre špecializáciu sudcov, ako na úrovni okresných súdov, tak aj na úrovni krajských súdov.

Dôvera obyvateľov v súdnictvo je na Slovensku v porovnaní s ostatnými krajinami EÚ dlhodobo na nízkej úrovni. Prispieva k tomu aj verejnosťou vnímaná miera korupcie, ktorú potvrdzujú aj postupné odhalenia orgánov činných v trestnom konaní. Vláda Slovenskej republiky sa zaviazala zmeniť Slovensko na „skutočne právny štát“ schopný zaistiť rovnosť pred zákonom a ochranu práv. Dôležitou súčasťou konkrétnej snahy splniť tento cieľ je reforma súdnej mapy.

Cieľom reformy súdnej mapy je zvýšiť dôveryhodnosť súdnictva, jeho výkon a kvalitu, a zároveň zabezpečiť pre sudcov a zamestnancov súdov lepšie podmienky na prácu a rozhodovanie.

Od novej súdnej mapy možno očakávať nielen zrýchlenie súdneho konania a funkčný mechanizmus náhodného výberu sudcov, ale aj zlepšenie kvality súdnych rozhodnutí. Medzi najdôležitejšie výsledky, ktoré reorganizácia súdov na Slovensku prinesie, patrí:

Primeraná dostupnosť – nová súdna mapa prihliada aj na primeranú fyzickú dostupnosť súdu pre chudobnejšie skupiny obyvateľstva. Vzhľadom na postupujúcu elektronizáciu súdnej agendy a zriedkavosť ústnych pojednávaní je dostupnosť rýchleho a kvalitného rozhodnutia dôležitejšia ako fyzická blízkosť budovy súdu.

Rýchlejšie konania – špecializácia sudcov umožní rýchlejšie skončenie zložitejších vecí. Súdny nemajú problém vybaviť v reálnom čase došlý počet jednoduchších a rutinných vecí. Skutočným problémom sú zložitejšie veci, ktorých vybavenie trvá neprimerane dlhší čas. Občania a podnikatelia to vnímajú ako nízku vymožitelnosť práva.

Kvalita rozhodnutí – s rýchlosťou súvisí vyššia kvalita rozhodnutí na základe špecializácie sudcov a zamestnancov a ich cieleného vzdelávania. Špecializovaný sudca sa ľahšie orientuje vo svojej oblasti, čo okrem rýchlosti predpokladá aj kvalitnejšie rozhodnutie.

Transparentnosť – na súdoch budú pôsobiť štyri skupiny rovnomerne zaťažených sudcov (trestných, civilných, obchodných a rodinných). Osobitná bude sústava správneho súdnictva. Dnes na súdoch pôsobí veľa sudcov s rôznymi agendami v rôznych pomeroch, čo sťažuje procesy porovnávania. V spojení s elektronickým súdnym manažmentom budú mať lepší prehľad občania, riadiace orgány súdnictva, bude jednoduchšie zistiť a riešiť problémy. Transparentnosť prispeje k zvýšeniu dôveryhodnosti súdnictva.

Efektívnosť – špecializovaní sudcovia na menšom počte súdov vo svojich agendách zabezpečia efektívne vybavenie vecí. Nová súdna mapa umožní aj naozaj náhodné pridelenie prípadov. Menší počet budov a postupne aj sudcov bez ujmy na právach občanov povedie postupne k úspore prostriedkov na súdnictvo.

V roku 2020 bol do legislatívneho procesu predložený návrh zákona o sídlach a obvodoch súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (LP/2020/587), ktorý všetky vyššie uvedené ciele reformy súdnej mapy zahrnul do jedného komplexného materiálu s rôznymi implementačnými fázami. Na základe výsledkov pripomienkového konania a na základe diskusií, ktoré viedol rezort spravodlivosti so zainteresovanými aktérmi, berúc do úvahy organizačné, materiálne a personálne možnosti realizácie reformy súdnej mapy, sa javí ako účelné, aby schvaľovanie a realizácia reformy súdnej mapy boli rozdelené do samostatných blokov. Rozdelenie pôvodného návrhu zákona do viacerých samostatných zákonov jednak umožňuje realizovať zámery reformy súdnej mapy samostatne, resp. vo väčšej miere nezávisle na sebe, a na strane druhej umožňuje jednoduchším spôsobom reagovať na priebeh legislatívneho procesu a ďalšie odborne a politické diskusie, ktoré nepochybne budú sprevádzať celý legislatívny proces.

Preto predkladateľ spracoval niekoľko samostatných návrhov zákonov, ktoré predstavujú čiastkové opatrenia pre realizáciu reformy súdnej mapy. Do legislatívneho procesu tak budú priebežne predkladané návrhy zákonov, ktoré budú zamerané na (i) zriadenie mestských súdov v Bratislava a v Košiciach, (ii) nové usporiadanie sídiel a obvodov okresných súdov, (iii) nové usporiadanie sídiel a obvodov odvolacích súdov a (iv) na zriadenie správnych súdov.

Cieľom predkladaného návrhu zákona je zriadenie správnych súdov, ktoré spolu s Najvyšším správnym súdom Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší správny súd“), budú tvoriť súdy správneho súdnictva. Sústava súdov podľa čl. 143 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky tak bude dichotomická a budú ju tvoriť súdy všeobecného súdnictva (okresné súdy vrátane mestských súdov, krajské súdy, Špecializovaný trestný súd, Najvyšší správny súd Slovenskej republiky) a súdy správneho súdnictva, ktorými budú tri správne súdy a najvyšší správny súd. Správne súdnictvo sa návrhom zákona inštitucionálne odčleňuje od sústavy všeobecných súdov a stáva sa plne autonómnou súčasťou sústavy súdov. Po schválení Správneho súdneho poriadku, ktorým sa správne súdnictvo odčlenilo od všeobecného súdnictva v procesnej rovine a zriadení najvyššieho správneho súdu, sa tak završuje osamostatnenie správneho súdnictva aj v inštitucionálnej rovine.

Správne súdnictvo je v moderných demokratických štátoch dôležitým prostriedkom na zabezpečenie ochrany práv a právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb pred nezákonnými rozhodnutiami a postupmi orgánov verejnej správy. Zachovanie zákonnosti v oblasti verejnej správy a dôsledná ochrana jednotlivca je dôležitou črtou právneho štátu (čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky). Vytvorenie dobre fungujúcej štruktúry správneho súdnictva s potrebným personálnym a materiálnym vybavením je preto prvoradou úlohou pre

naplnenie účelu správneho súdnictva a pre nápravu nedostatkov, ktoré sa prejavili v doterajšom fungovaní súdnej moci v oblasti správneho súdnictva.

Z historického hľadiska možno konštatovať, že správne súdnictvo na území Slovenskej republiky má svoju právnu tradíciu, aj keď faktom je, že miera uplatňovania možností súdnej ochrany v správnom súdnictve sa odlišovala s každou jednou formou štátneho usporiadania, ktorého súčasťou bolo územie Slovenskej republiky. Charakteristickou črtou správneho súdnictva v rámci jeho historického vývoja je to, že sústava správnych súdov v podstate nikdy nedoznala vybudovania na všetkých úrovniach, pretože okrem najvyšších správnych súdov nikdy nedošlo k reálnemu vytvoreniu správnych súdov nižších inštancií.

Správne súdnictvo v štátoch Európskej únie sa vykonáva prostredníctvom správnych súdov, či už špecializovaných alebo v systéme všeobecného súdnictva. Sústava správnych súdov v jednotlivých štátoch nie je jednotná. V niektorých krajinách funguje správne súdnictvo v rámci všeobecných súdov, v Českej republike a v Slovenskej republike je správne súdnictvo na najvyššej úrovni reprezentované najvyšším správnym súdom, na nižších stupňoch – na úrovni krajských súdov – je vykonávané v rámci všeobecných súdov. Niektoré krajiny majú osobitnú štruktúru správnych súdov, resp. nezávislých rozhodujúcich orgánov, pre špecifické veci, teda pre istú oblasť štátnej správy. Tak je to napríklad vo Francúzsku, Holandsku, Belgicku, Luxembursku, Rakúsku, či Nemecku.

Prijatím predkladaného návrhu zákona sa Slovenská republika zaradi medzi štáty so samostatnou sústavou správnych súdov a jednotným procesným režimom konania pred správnymi súdmi.

Z koncepčného hľadiska návrh zákona predpokladá, že sústava súdov správneho súdnictva bude dvojstupňová. Upúšťa sa od postavenia okresných súdov ako súdov správneho súdnictva, pričom ich doterajšia správna agenda sa presúva na tri správne sudy. Správne súdnictvo sa navrhuje riešiť prostredníctvom troch prvostupňových správnych súdov so sídlami v Banskej Bystrici, Bratislava a Košiciach a najvyššieho správneho súdu so sídlom v Bratislave.

Rozhodnutie predkladateľa o zriadení troch obvodov správnych súdov je determinované viacerými faktormi. Berúc do úvahy reálny nápad v agende správneho súdnictva, počty sudcov vybavujúcich túto agendu na krajských súdov, plánované počty sudcov správnych súdov, potrebu vnútornej špecializácie sudcov správnych súdov (napr. na agendu finančného práva, práva sociálneho zabezpečenia a pod.), nákladovosť kreovania správneho súdu ako samostatnej inštitúcie (najmä personálne obsadenie, prevádzkové náklady a pod.) je optimálne vytvoriť tri obvody správnych súdov. Vyšší počet obvodov správnych súdov síce možný je, ale potláča pozitívne efekty spojené s reformou súdnej mapy zamerané najmä na špecializáciu sudcu a s tým spojené efektívne fungovanie správneho súdnictva. V tomto kontexte predkladateľ preferuje riešenia podporujúce ciele reformy súdnej mapy a nie riešenia, ktoré tieto ciele popierajú.

Mapu správnych súdov sa navrhuje riešiť oddelene od všeobecného súdnictva, a to v troch obvodoch. Berúc do úvahy skutočnosť, že predmetom správneho súdnictva je primárne súdny prieskum rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy, navrhuje sa, aby obvody zriaďovaných správnych súdov vychádzali s územnosprávnym členením Slovenskej republiky. To znamená, že obvody správnych súdov budú naviazané na existujúce kraje, resp. nebudú naviazané na obvody okresných súdov alebo krajských súdov. Z dôvodu lepšej dostupnosti sa

navrhuje, aby správne súdy mali svoje vlastné hranice, optimalizované podľa dopravnej dostupnosti. Obvody troch správnych súdov budú preto odlišné od obvodov krajských súdov.

Z hľadiska legislatívno-technického spracovania návrhu zákona je nosnou úpravou čl. I, ktorý upravuje zriadenie troch správnych súdov. Zriadenie súdu samostatným zákonom nie je v právnom poriadku novinkou. Podobne bol zriadený Špeciálny súd, resp. Špecializovaný trestný súd. Rovnaký postup sa navrhuje aj v prípade zriadenia mestských súdov.¹⁾

V nasledujúcich novelizačných článkoch sa menia a dopĺňajú súvisiace zákony. Ide najmä o procesné predpisy, ktoré doteraz upravovali konanie pred správnymi súdmi a kauzálnu príslušnosť správnych súdov. Okrem toho sa vykonáva novelizácia statusového zákona (zákon č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov), ktorej cieľom je upraviť status sudcov správnych súdov. Ďalej sa vykonáva zmena v zákone č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorej cieľom je ukotviť správne súdy v sústave súdov vrátane úpravy ich riadenia a správy. Sídla a obvody správnych súdov budú upravené v zákon č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov.

Účinnosť návrhu zákona sa navrhuje od 1. júna 2022. K tomuto dňu vzniknú správne súdy. Činnosť však začnú vykonávať až 1. januára 2023. Takto vzniknutý časový úsek bude určený na obsadenie správnych súdov sudcami a zamestnancami, ako aj na vytvorenie materiálno-technických a organizačných podmienok pre ich riadne fungovanie.

Návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky, medzinárodnými zmluvami a inými medzinárodnými dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná, zákonmi a súčasne je v súlade s právom Európskej únie.

Návrh zákona má vplyvy rozpočet verejnej správy, na podnikateľské prostredie a sociálne vplyvy. Návrh zákona nemá vplyvy na životné prostredie, na informatizáciu, na služby verejnej správy pre občana a ani vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu. Jednotlivé vplyvy sú detailne popísané v doložke vybraných vplyvov a príslušných analýzach.

Návrh zákona bol vypracovaný participatívnym spôsobom, a to na podklade odborných diskusií, ktoré prebiehajú od roku 2017. Podrobné informácie o priebehu tohto procesu vrátane analytických materiálov, prehľadu vykonaných pracovných stretnutí, či iných podkladov sú dostupné na webovom sídle Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky.²⁾

Návrh zákona predpokladá vydanie jednej novej vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky a novelizáciu série existujúcich vykonávacích vyhlášok Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky. Návrhy týchto vykonávacích predpisov sú súčasťou predkladaného materiálu a budú predmetom legislatívneho procesu po schválení predkladaného návrhu zákona.

Návrh zákona nie je predmetom vnútrokomunitárneho pripomienkového konania.

¹⁾ K tomu pozri vládny návrh zákona o zriadení Mestského súdu v Košiciach a o zmene a doplnení niektorých zákonov (tlač 847) a návrh zákona o zriadení Mestského súdu v Bratislave a o zmene a doplnení niektorých zákonov (tlač 848).

²⁾ <https://web.ac-mssr.sk/sudna-mapa-otazky-a-odpovede/>

Návrh zákona bol predmetom riadneho pripomienkového konania a bol prerokovaný Legislatívnou radou vlády Slovenskej republiky. Návrh zákona predkladá s rozpormi, ktoré sú uvedené vo vyhlásení predkladateľa.

B. Osobitná časť

K čl. I

K § 1

Z koncepčného hľadiska návrh zákona v čl. I vychádza z obdobnej právnej úpravy obsiahnutej v zákone č. 458/2002 Z. z. o zriadení Špeciálneho súdu a Úradu špeciálnej prokuratúry a o zmene a doplnení niektorých zákonov, resp. v zákone č. 291/2009 Z. z. o Špecializovanom trestnom súde a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ako aj mestských súdov Bratislave a v Košiciach.¹⁾ Podobne ako tomu bolo v prípade zriadenia Špeciálneho súdu a neskôr Špecializovaného trestného súdu, návrh zákona pozostáva z dvoch základných právnych noriem. Prvou je úprava v § 1, v ktorom sa konštatuje zriadenie správnych súdov a druhou je úprava v § 2, ktorá je vo svojej podstate odkazovacou normou, ktorá odkazuje adresátov právnej normy na osobitné predpisy v prípade úpravy otázok sídla, obvodu, pôsobnosti a organizácie správnych súdov. Právna úprava je v § 3 rozšírená o prechodné ustanovenie, ktorým sa rieši právne nástupníctvo medzi doterajšími krajskými súdmi a zriaďovanými správnymi súdmi, ako aj ďalšie otázky spojené s ich zriaďovaním, a to najmä obsadzovanie voľných miest sudcov správnych súdov a výber ich predsedov.

K § 2

Ustanovenie § 2 je vo svojej podstate odkazovacou normou. Sídla a obvody zriaďovaných správnych súdov budú upravené v zákone č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov. Pôsobnosť a organizáciu správnych súdov bude upravovať primárne zákon č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Problematika konania pred zriaďovanými správnymi súdmi bude doménou najmä Správneho súdneho poriadku.

Právna úprava tak rešpektuje systematiku právnych predpisov upravujúcich organizáciu, riadenie, správu súdov a konanie pred nimi. A teda problematiku upravenú v tých osobitných predpisoch rešpektuje aj predkladaný návrh zákona, a to tým, že ten-ktorý inštitút týkajúci sa správnych súdov je upravený v tom predpise, ktorý tieto otázky rieši vo všeobecnosti, pričom nie je snahou tieto otázky vynímať z osobitných predpisov a sústreďovať ich do zákona o zriadení správnych súdov. Jedinou výnimkou je § 3 návrhu zákona, ktorý svojou povahou je súborom prechodných ustanovení, ktoré sa použijú pri zriaďovaní správnych súdov. Práve táto osobitosť § 3 predurčuje jeho zaradenie do čl. I návrhu zákona, pretože rozptýlenie týchto prechodných ustanovení do osobitných predpisov nie je z hľadiska zrozumiteľnosti pre adresátov právnych noriem vhodné.

K § 3

Navrhovaný § 3 je prechodným ustanovením, ktorého cieľom je nastaviť pravidlá spojené so zriadením a začatím fungovania správnych súdov. Na tento účel návrh zákona upravuje:

- moment začatia činnosti správnych súdov (odsek 1)
- úpravu konania vo veciach správneho súdnictva v prechodnom období od vzniku správnych súdov do momentu začatia ich činnosti (odsek 2)

- prechod výkonu súdnictva v agende správneho súdnictva z krajských súdov na správne sudy (odsek 3)
- prechod zamestnancov participujúcich na výkone správneho súdnictva z krajských súdov na správne sudy vrátane prechodu správy majetku (odseky 4 a 5)
- procedúru obsadenia prvých predsedov správnych súdov (odsek 6)
- niektoré aspekty spojené s obsadzovaním prvých voľných miest sudcov správnych súdov (odseky 7 až 10)
- náhradu zvýšených výdavkov zamestnancov krajských súdov dotknutých zriadením správnych súdov v súvislosti so zmenou miesta výkonu práce (odsek 11).

Odsek 1

V prípade správnych súdov sa navrhuje mechanizmus ich zriadenia použitý aj v prípade najvyššieho správneho súdu,³⁾ resp. navrhovaný v prípade zriadenia mestských súdov.¹⁾ To znamená, že zriadenie správnych súdov prebehne v dvoch fázach. Prvou fázou je ich vznik, ktorý sa navrhuje ku dňu účinnosti predkladaného návrhu zákona, t.j. od 1. júna 2022. Druhou fázou je začatie vykonávania ich činnosti, ktoré sa navrhuje od 1. januára 2023. Vzniká tak časový úsek niekoľkých mesiacov, ktorý vytvára priestor pre reálne vybudovanie týchto súdov, počnúc vyriešením otázky ustanovenia ich predsedov, výberu ich sudcov, ako aj materiálneho-technického zabezpečenia súdov (napr. budovy, kancelárske vybavenie, počítačová technika a pod.).

Pre vznik správnych súdov je rozhodujúci dátum účinnosti predkladaného zákona, a preto časti zákona týkajúce sa zaradenia správnych súdov do sústavy súdov nadobúdajú účinnosť 1. júna 2022.

Odsek 2

V odseku 2 sa navrhuje (po vzore čl. 154g ods. 5 ústavy) vyriešenie otázky výkonu správneho súdnictva v období od zriadenia správnych súdov do začatia ich činnosti. Jediným možným riešením je potvrdenie skutočnosti, že do začatia činnosti správnych súdov budú ich pôsobnosť vykonávať tie sudy, ktoré ju vykonávali doteraz, t.j. krajské sudy. Toto ustanovenie je dôležité aj s ohľadom na to, že ku dňu účinnosti predkladaného návrhu zákona dôjde – zjednodušene povedané – k prepísaniu doterajšej právnej úpravy tak, že krajské sudy sa vo väzbe na agendu správneho súdnictva nahradia správnymi súdmi. Navrhovaný odsek 2 je v tomto kontexte dôležitou výkladovou normou, pretože predpisuje, aby do začatia činnosti správnych súdov vykonávali ich pôsobnosť sudy podľa doterajších predpisov.

Odsek 3

Navrhovaný odsek 3 je ustanovením, na základe ktorého dôjde k prechodu výkonu súdnictva medzi krajskými súdmi na jednej strane na správne sudy na strane druhej.

Predmetom prechodu výkonu súdnictva sú v tomto prípade veci správneho súdnictva, v ktorých je po novom daná pôsobnosť správnych súdov. Pôsobnosť správnych súdov upravuje Správny súdny poriadok, prípadne osobitné sektorové predpisy, a teda prostredníctvom právnej úpravy v nich obsiahnutej je potrebné identifikovať agendu, ktorej sa týka prechod výkonu

³⁾ K tomu pozri čl. 154g ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky.

súdnictva. Z hľadiska detailnejšieho vymedzenia tejto agendy ide o veci zapisované na krajských súdov do súdnych registrov S, Sa, SaZ, NcS a Scud.

Berúc do úvahy skutočnosť, že obvody správnych súdov nekopírujú obvody krajských súdov, je potrebné venovať zvýšenú pozornosť vhodnému nastaveniu prechodného ustanovenia v časti týkajúcej sa určenia krajských súdov, z ktorých prechádza výkon súdnictva na ten-ktorý správny súd. Nepostačuje, aby sa mechanicky preniesli veci z krajských súdov na správne súdy bez toho, aby zohľadnila skutočnosť, že obvody správnych súdov a krajských súdov nie sú totožné. Z hľadiska „spárovania“ súdov odovzdávajúcich agendu a správnych súdov, ktoré túto odovzdávanú agendu preberajú sa zohľadňuje nastavenie obvodov správnych súdov; k tomu pozri novelizáciu zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov.

Prechod výkonu súdnictva krajskými súdmi na jednej strane a správnymi súdmi na druhej strane je upravený nasledovne:

Odobzďavajúci krajský súd	Preberajúci správny súd
Krajský súd v Bratislave	Správny súd v Bratislave
Krajský súd v Trnave	
Krajský súd v Nitre	
Krajský súd v Banskej Bystrici	Správny súd v Banskej Bystrici
Krajský súd v Trenčine	
Krajský súd v Žiline	
Krajský súd v Prešove	Správny súd v Košiciach
Krajský súd v Košiciach	

(Tabuľka 1: prechod výkonu súdnictva medzi krajskými súdmi a správnymi súdmi)

Prechod výkonu súdnictva sa bude v týchto prípadoch týkať aj právoplatne skončených vecí. Dôvodom pre takúto právnu úpravu je praktické hľadisko, ale aj fakt, že vzhľadom na zrušenie časti krajských súdov niet súdov, na ktorých by mohli byť archivované „staré“ spisy správneho súdnictva. Preto nástupnícke správne súdy preberú aj právoplatne skončené a uzatvorené súdne spisy z krajských súdov a okresných súdov. A teda tam, kde návrh zákona pojednáva o prechode výkonu súdnictva, treba tým rozumieť aj prechod ukončených súdnych spisov.

Z praktického hľadiska bude platiť, že sudca, ktorému bola určitá vec pridelená ako sudcovi správneho kolégia krajského súdu, bude zákonným sudcom v tejto veci aj na správnom súde. Ak by nastala situácia, že zákonný sudca krajského súdu sa nestane sudcom správneho súdu, tak veci tohto sudcu budú prerozdelené náhodným výberom medzi sudcov správneho súdu. Právna úprava zároveň umožňuje aplikovanie § 51 ods. 4 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, a teda predseda správneho súdu bude môcť využiť možnosť prerozdelenia vecí na správnom súde z dôvodu zabezpečenia rovnomernej zaťažnosti sudcov správneho súdu. Tieto otázky nie je potrebné riešiť osobitnou právnu úpravou v prechodných ustanoveniach pretože už sú upravené v rámci inštitútov ako zákonný sudca, či prerozdeľovanie vecí v zákone č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. V tejto súvislosti je potrebné si uvedomiť, že na rozdiel od vládnych návrhov zákonov týkajúcich sa reformy sídiel a obvodov okresných súdov a krajských súdov niet v prechodných

ustanoveniach právnej normy, ktorá by vylučovala aplikáciu ustanovení zákona o súdoch týkajúcich sa prerozdeľovania vecí z titulu nerovnomernej zaťaženia sudcov. Preto platí vyššie uvedený záver, že ustanovenie § 51 ods. 4 zákona o súdoch môže aplikovať predseda správneho súdu od momentu začatia činnosti správnych súdov. Ale opätovne je potrebné zdôrazniť, že prvým krokom je samotný zákonný prechod výkonu súdnictva z krajského súdu na správny súd. Tento prechod sa týka agendy správneho súdnictva – obrazne povedané – tak ako stojí a leží. To znamená, že ak z krajského súdu sa presúva agenda správneho súdnictva, tak v prípade preloženia sudcu, ktorý túto agendu vybavuje, na správny súd musí platiť, že tento sudca zostáva zákonným sudcom vo veciach, ktoré mu boli pridelené pôvodne na krajskom súde, z ktorého bol preložený. S ohľadom na čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je neprijateľné, aby zákonodarca odňal za takejto situácie veci pridelené sudcovi na krajskom súde len z dôvodu, že sa presúva na správny súd. Preto platí, že preloženie sudcu je vo svojej podstate preložením sudcu aj s jeho spismi. Až následne potom, čo nastane tento zákonný následok, môže predseda správneho súdu pristúpiť k procedúre prerozdeľovania vecí na účely zabezpečenia rovnomernej zaťaženia sudcov správneho súdu. Prerozdeľovanie vecí však nie je jedinou možnosťou, či nástrojom riadenia súdnictva, pretože predseda súdu smie riešiť nerovnomernú zaťaženosť sudcov aj tým, že vhodne upraví nápad vecí jednotlivým sudcom alebo senátom; napríklad viac zaťaženým sudcom nápad nových vecí zníži a menej zaťaženým sudcom nápad zvýši. Návrh zákona je v tomto ohľade otvorený možnosti využiť všetky nástroje riadenia výkonu súdnictva, ktoré normuje platné právo. Ak predseda správneho súdu pristúpi k prerozdeľovaniu vecí, tak je nutné na tento účel obsiahnuť tento krok v rozvrhu práce. Taktiež je potrebné uviesť, že zákonným spôsobom prerozdelenia vecí je postup, ktorým sudcovi náhodne odnímu súdne spis v určenom počte, ktoré sú následne spolu s inými takto odňatými spismi prerozdelené medzi ostatných sudcov správneho súdu, najmä aj ak ide o samosudcovskú agendu. Rozhodne nie je vhodným ten postup, ktorým sa plošne odnímu všetkým sudcom všetky ich veci a tieto sú následne nanovo pridelené náhodným výberom sudcom správneho súdu, pretože zásah do inštitútu zákonného sudcu musí byť vykonaný len v nevyhnutnej miere. Osobitne je potrebné zákonného sudcu rešpektovať v samosudcovskej agende, pretože v rámci nej je málo pravdepodobná zmena v personálnom obsadení súdu. Iná situácia je v prípade senátnej agendy, kde pravdepodobnosť zachovania pôvodného zloženia senátov je nižšia ako v prípade samosudcovskej agendy. Všetky tieto okolnosti pre potrebné brať do úvahy pri vhodnom usporiadaní postupu na dosiahnutie rovnomernej zaťaženia sudcov správnych súdov.

Odseky 4 a 5

V odseku 4 sa navrhuje štandardné ustanovenie zabezpečujúce prechod práv a povinností v personálnych vzťahoch z krajských súdov na správne súdy, ktoré sleduje logiku, podľa ktorej tam, kde prechádza agenda (pôsobnosť), prechádzajú aj zamestnanci krajských súdov. Toto ustanovenie sa však nevzťahuje na sudcov správnych kolégií krajských súdov, pretože v prípade týchto sudcov sa uplatňuje osobitný režim vyplývajúci z nasledujúcich odsekov.

Na základe odseku 4 sa teda zamestnanci krajských súdov zabezpečujúcich agendu správneho súdnictva stanú *ex lege* zamestnancami zriaďovaných správnych súdov, a to od 1. januára 2023. V tomto prípade nejde o novú, či inak prekvapivú právnu úpravu, pretože rovnakým spôsobom sa vykonal presun zamestnancov najvyššieho súdu zabezpečujúcich

agendu správneho súdnictva na najvyšší správny súd,⁴⁾ resp. obdobným spôsobom je bežne riešený presun kompetencií medzi ministerstvami pri zmenách tzv. kompetenčného zákona.⁵⁾

Okrem toho návrh zákona v tejto časti rieši aj otázku prechodu správy majetku štátu medzi krajskými súdmi a správnymi súdmi. Ani v tomto prípade neprináša právna úprava nové, či neštandardné riešenia, pretože je v plnom rozsahu inšpirovaná obdobnou úpravou, ktorá bola použitá v prípade kreovania najvyššieho správneho súdu; k tomu pozri § 101e zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Predmetom prechodu medzi krajskými súdmi a správnymi súdmi je správa majetku štátu, ktorý bol k určenému dátumu v správne príslušného krajského súdu, a ktorý slúžil na výkon súdnictva v rozsahu podľa odseku 3, t.j. v rozsahu správneho súdnictva, ktorý prechádza z krajských súdov na správne súdy.

V odseku 5 sa upravuje požiadavka na zdokumentovanie prechodu výkonu súdnictva a prechodu práva a povinností podľa odseku 4. Ustanovuje sa, aby podrobnosti boli zachytené v dohode medzi odovzdávajúcim súdom a nástupníckym súdom.

Odsek 6

Východiskom pri zriaďovaní správnych súdov je ich postupné vybudovanie. Na to, aby tento proces mohol prebehnúť, je potrebné, aby správne súdy mali čo najskôr obsadenú funkciu predsedu súdu, ktorý bude v súčinnosti s ministerstvom spravodlivosti a predsedami príslušných krajských súdov zabezpečovať všetky kroky, ktorých vykonanie je potrebné na to, aby správne súdy začali od 1. január 2023 vykonávať činnosť. Na tento účel sa preto navrhuje právna úprava, ktorá zabezpečí čo najrýchlejšie spustenie procesu výberu predsedov správnych súdov. Podstata právnej normy spočíva v príkaze adresovanom ministrovi spravodlivosti vyhlásiť výberové konania na funkcie prvých predsedov správnych súdov tak, aby sa tieto uskutočnili do 31. júla 2022. Keďže proces výberu predsedu súdu nie je z hľadiska času úplne rýchlym procesom, právna úprava umožňuje, aby minister spravodlivosti poveril ktoréhokoľvek sudcu, aby plnil úlohy predsedu správneho súdu, a to až do vymenovania predsedu správneho súdu. V tomto prípade ide o obdobu mechanizmu, ktorý pozná § 38 ods. 7 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Toto poverenie je však nevyhnutne dočasného charakteru, pretože zanikne automaticky zo zákona vymenovaním prvého predsedu správneho súdu (pozri dikciu „...aby do vymenovania nového predsedu správneho súdu...“).

Berúc do úvahy skutočnosť, že v čase uskutočnenia výberového konania na predsedu správneho súdu nebude na tomto súde pôsobiť sudcovská rada, je potrebné vyriešiť otázku zloženia výberovej komisie, na ktorej kreovaní má podľa platnej právnej úpravy participovať aj sudcovská rada. Podľa § 37 ods. 5 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov platí, že výberová komisia sa kreuje z databázy kandidátov na členov výberovej komisie v pomere traja nominanti ministra spravodlivosti, jeden nominant súdnej rady a jeden nominant sudcovskej rady. Naplnenie požiadavky na nominovanie člena súdnej rady sudcovskou radou nie je objektívne možné, pretože na súde niet sudcov, ktorý by v pléne kreovali sudcovskú radu, prípade v pléne plnili jej funkciu. Preto sa navrhuje pomer zloženia členov výberovej komisie 3:2, pričom troch členov vymenuje tak ako doteraz minister

⁴⁾ K tomu pozri § 101e ods. 3 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 432/2021 Z. z.

⁵⁾ K tomu pozri § 40a a nasl. zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov.

spravodlivosti a dvoch členov súdna rada. Aj v tomto prípade však ide o jednorazovú právnu úpravu, ktorá sa bude aplikovať len v prípade výberového konania na funkciu predsedu správneho súdu vykonávaného v čase od účinnosti zákona do začatia činnosti správnych súdov. Súdna rada sa v tomto prípade javí ako najvhodnejší subjekt, ktorý by mal nahradiť jeden hlas sudcovskej rady. Jednak preto, že je ústavným orgánom sudcovskej legitimacy, ale aj preto, že súdna rada už v súčasnosti má vytvorenú databázu kandidátov na členov výberovej komisie aj pre výberové konania na funkciu predsedov súdov, a teda proces výberu člena výberovej komisie bude bezproblémový a dostatočne rýchly, aby mohlo byť výberové konanie uskutočnené v zákonom ustanovenej lehote a aby bolo možné dodržať napríklad lehoty podľa § 37 ods. 10 zákona o súdoch.

Výberové konanie na predsedu správneho súdu sa bude uskutočňovať rovnako ako výberové konanie na ktoréhokoľvek predsedu súdu; k tomu pozri § 37 zákona o súdoch a vyhlášku Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 475/2011 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o výberovom konaní na funkciu predsedu súdu.

Z hľadiska účasti vo výberovom konaní, resp. možnosti uchádzať sa o funkciu predsedu správneho súdu sa navrhuje „otvoriť“ toto výberové konanie pre sudcov všetkých súdov. Ide teda o odklon od právnej úpravy § 37 ods. 3 zákona o súdoch, ktorý umožňuje uchádzať sa o funkciu predsedu súdu len sudcom súdu toho istého stupňa alebo súdu vyššieho stupňa. V tejto súvislosti je potrebné poukázať aj na to, že aj výber prvých sudcov správnych súdov je otvorený vo vzťahu k sudcom súdov všetkých stupňov. Otvorenosť oboch týchto procesov vytvára predpoklad širšieho okruhu do úvahy prichádzajúcich záujemcov o uvedené funkcie, čo posilňuje súťaž a výber tých najkvalitnejších kandidátov. Zriaďovanie nových správnych súdov je jedinečnou príležitosťou pre správne súdnictvo a ochranu základných práva a slobôd občanov našej krajiny. Otvorená súťaž zameraná na kvalitu je preto v tomto prípade úplne legitímnym nástrojom pre obsadzovanie voľných miest sudcov správnych súdov a funkcie ich predsedov.

Odsek 7

V odsekoch 7 až 10 sa upravujú niektoré osobitosti v postupe obsadzovania voľných miest sudcov zriaďovaných správnych súdov. Predkladateľ nepovažuje za vhodné, aby voľné miesta sudcov najvyššieho správneho súdu boli obsadzované automatickým presunom sudcov správnych kolégií krajských súdov, pretože tu nejde o univerzálnu sukcesiu medzi zanikajúcim súdom a nástupníckym súdom, čo v konečnom dôsledku potvrdzuje nutnosť aktivity Súdnej rady Slovenskej republiky z dôvodu jej ústavnej právomoci rozhodovať o pridelení, či preložení sudcu. Uvedené predstavuje základné východisko pre procedúru obsadzovania voľných miest sudcov na zriaďovaných súdoch. Aj v tomto prípade je inšpiračným zdrojom právna úprava, ktorá sa uplatnila pri obsadzovaní prvých voľných miest sudcov najvyššieho správneho súdu.

Z koncepčného hľadiska je právna úprava v odsekoch 7 až 10 špecifickou v tom, že ide o právnu úpravu, ktorá sa bude aplikovať len v rámci prechodného obdobia od momentu vzniku správnych súdov do momentu začatia ich činnosti. Po tom, čo správne súdy začnú činnosť, t.j. od 1. januára 2023, sa bude pri obsadzovaní voľných miest sudcov správnych súdov aplikovať štandardná právna úprava založená na výberových konaniach a v obmedzenom rozsahu na prekladaní sudcov z jedného správneho súdu na iný správny súd bez výberového konania.

Obsadzovanie voľných miest sudcov správneho súdu sa v zmysle navrhovaných prechodných ustanovení bude realizovať buď na základe preloženia sudcu alebo na základe pridelenia sudcu.

Režim preloženia sudcov sa bude uplatňovať v prípade sudcov, ktorí ku dňu účinnosti zákona už vykonávajú funkciu sudcu na niektorom z existujúcich súdov, resp. ktorí sa v čase od vzniku správnych súdov do začatia ich činnosti stanú sudcami, pričom sa budú okrem všeobecnej právnej úpravy vzťahujúcej sa na prekladanie sudcov aplikovať aj osobitné postupy vyplývajúce z navrhovaných odsekov 7 až 10. Dôležitým momentom je v tomto prípade aplikovanie pravidiel zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorá sa vzťahuje na obsadzovanie voľných miest sudcov preložením.

Režim pridelenia je určený pre osoby, ktoré stoja mimo systému súdnictva. Je dôležité, aby voľné miesta sudcov správneho súdu neboli obsadzované výhradne sudcami, ktorí už pôsobia v systéme. Rôznorodý charakter agendy správneho súdnictva je dôvodom preto, aby bol vytvorený priestor na to, aby sudcami správnych súdov mohli stať aj odborníci stojaci mimo systému súdnictva, ak spĺňajú predpoklady pre vymenovanie do funkcie sudcu. Podobný režim sa uplatnil aj v prípade obsadzovania voľných miest sudcov najvyššieho správneho súdu. Tomuto zámeru je už dlhšiu dobu prispôbená aj úprava predpokladov pre vymenovanie do funkcie sudcu; k tomu pozri § 5 ods. 3 druhá a tretia veta a § 11 ods. 3 a § 14 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Prvým krokom pre spustenie procedúry obsadzovania voľných miest sudcov na akomkoľvek súde bez ohľadu na to, či sa miesto obsadzuje preložením alebo pridelením je určenie voľného miesta sudcu. Na to, aby bolo možné určovať voľné miesta sudcov, je potrebné, aby boli na dotknutom súde určené celkové počty sudcov tohto súdu. Celkové počty sudcov a voľné miesta sudcov na všeobecných súdoch – s výnimkou najvyššieho súdu a najvyššieho správneho súdu – určuje minister spravodlivosti po prerokovaní s predsedami dotknutých súdov a so súdnou radou, čo vyplýva z § 71 ods. 2 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Navrhuje sa, zaviesť povinnosť ministra spravodlivosti, aby prvé voľné miesta sudcov určil v zákonom ustanovenej lehote, pričom procedúra ich určovania bude zahŕňať ich prerokovanie v súdnej rade, čo zabezpečí súčasný štandard participácie súdnej moci na určovaní celkových počtov sudcov a voľných miest sudcov na súdoch. Aby bol proces obsadzovania voľných miest sudcov správnych súdov úspešný a tieto mohli začať vykonávať svoju pôsobnosť odo dňa určeného zákonom, je potrebné, aby celkové počty sudcov a voľné miesta sudcov boli určené čo najskôr. Tomu zodpovedá lehota do 30. júna 2022 určená pre ministra spravodlivosti v odseku 6.

Špecifickou je požiadavka na určenie voľných miest sudcov správnych súdov v členení na tie, ktoré sa môžu obsadiť preložením a na tie, ktoré sa môžu obsadiť len výberovým konaním. Platná právna úprava predpokladá obsadzovanie voľných miest sudcov na základe výberového konania. Toto pravidlo má jednu výnimku, a to obsadenie voľného miesta sudcu preložením sudcu z iného súdu toho istého stupňa. Tento koncept sa navrhuje uplatniť aj v prípade obsadzovania prvých voľných miest sudcov správnych súdov, a to v prípade sudcov všetkých súdov. Preto sa navrhuje, aby minister spravodlivosti pri určovaní voľných miest sudcov správnych súdov zároveň určil tie voľné miesta, ktoré sa môžu obsadiť preložením a tie, ktoré sa môžu obsadiť len výberovým konaním. Docieli sa tak stav, kedy sa prístup na správne súdy cez výberové konanie otvorí aj sudcom z okresných súdov, z iných ako správnych kolégií

krajských súdov, ale aj osobám z mimojudičného prostredia. Zároveň sa však vytvára priestor pre kontinuitu, pretože po splnení zákonných predpokladov môže byť na správny súd predložený sudca správneho kolégia krajského súdu.

Odsek 8

Navrhované ustanovenie „otvára“ možnosť uchádzať sa v prechodnom období o funkciu sudcu na správnom súde formou preloženia bez výberového konania pre sudcu ktoréhokoľvek súdu na Slovensku, t.j. nie len pre sudcov krajských súdov, ktoré v súčasnosti vybavujú agendu správneho súdnictva, ale aj pre sudcov iných súdov, či už rovnakého, vyššieho alebo nižšieho stupňa. Predkladateľ má za to, že takáto právna úprava vytvára lepšie predpoklady pre riadne obsadenie voľných miest sudcov správnych súdov. Vychádza sa z obdobného riešenia, ktoré sa uplatňovalo pri výbere sudcov najvyššieho správneho súdu, kde ich prvotný výber bol taktiež otvorený obdobným spôsobom. Funkčný filter v podobe vypočutia pred Súdnou radou Slovenskej republiky je dostatočnou zárukou pre kvalitné obsadenie prvých voľných miest sudcov správnych súdov. Vychádza sa pritom aj zo skúseností z výberových konaní na funkciu sudcov správnych kolégií, kde v minulosti nebol prejavovaný veľký záujem o tieto pozície.

V tejto súvislosti je potrebné poukázať aj na to, že aj výber prvých sudcov správnych súdov je otvorený vo vzťahu k sudcom súdov všetkých stupňov. Otvorenosť oboch týchto procesov vytvára predpoklad širšieho okruhu do úvahy prichádzajúcich záujemcov o uvedené funkcie, čo je posilňuje súťaž a výber tých najkvalitnejších kandidátov. Zriaďovanie nových správnych súdov je jedinečnou príležitosťou pre správne súdnictvo a ochranu základných práva a slobôd občanov našej krajiny. Otvorená súťaž zameraná na kvalitu je preto v tomto prípade úplne legitímnym nástrojom.

Takto navrhovaná právna úprava má – rovnako ako v prípade najvyššieho správneho súdu – dočasný charakter, pretože môže byť aplikovaná len do momentu začatia činnosti správnych súdov. Po tomto momente sa bude aplikovať štandardný režim predpokladajúci výberové konanie, ak sa o funkciu sudcu na správnom súde bude uchádzať sudca okresného súdu.

V tejto súvislosti je dôležité upriamiť pozornosť na to, že v čl. IV a IX sa navrhujú dôležité zmeny, ktoré budú mať vplyv aj na obsadzovanie voľných miest sudcov správnych súdov.

Vo všetkých prípadoch preloženia sudcu na iný súd bude platiť, že preloženiu bude predchádzať overenie predpokladov sudcovskej spôsobilosti; k tomu pozri zmenu § 27hc ods. 2 v čl. IX. Okrem toho sa v dôsledku zmeny § 14 ods. 5 zákona o sudcoch a prísediach bude vyžadovať aj vypočutie sudcu pred súdnou radou, ktoré bude predchádzať samotnému preloženiu; k tomu pozri zmeny navrhované v čl. IV a ich odôvodnenie. Overenie predpokladov sudcovskej spôsobilosti sa bude spravovať právnou úpravou vyplývajúcou zo zákona č. 185/2002 Z. z. o Súdnej rade Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Overovanie predpokladom sudcovskej spôsobilosti sa bude uplatňovať aj v prípade pridelenia sudcu na správny súd. Táto skutočnosť už vyplýva z § 27hf zákona č. 185/2002 Z. z. o Súdnej rade Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, a preto nie je potrebné túto skutočnosť osobitne upravovať.

Odsek 9

Obsadzovanie voľných miest sudcov zriaďovaných správnych súdov sa bude iniciačnej fáze ich kreovania realizovať aj na základe výberového konania, čo predpokladá znenie odseku 7 písm. c).

Výberové konanie sa uskutoční v štandardnom režime podľa § 28 až 29 zákona o sudcoch a prísediach. Jedinou odchýlkou v tomto prípade je zloženie výberovej komisie. Za štandardných okolností by dvaja členovia boli vymenovaní z databázy kreovanej ministrom spravodlivosti, jeden z databázy kreovanej súdnou radou a po jednom členovi by ustanovili sudcovská rada príslušného súdu a príslušné kolégium. Pretože v čase realizácie výberového konania na prvé voľné miesta sudcov správnych súdov nebudú ešte existovať sudcovské rady správnych súdov a ani ich kolégia (príp. pléna, ktoré supľujú kolégiá), navrhuje sa namiesto režimu 2:1:1:1 režim 2:3, pričom traja členovia výberovej komisie sa budú ustanovovať z nominantov súdnej rady, čím sa rešpektuje princíp majoritného zastúpenia nominantov súdnej moci vo výberovej komisii.

Výberové konanie na voľné miesto sudcu súdu vyššieho stupňa vyhlasuje predseda tohto súdu, resp. sudca, ktorý zastupuje predsedu súdu (t.j. podpredsedu súdu, prípadne poverený sudca). A teda vyhlásenie výberového konania a jeho organizačno-technické zabezpečenie je plne v pôsobnosti predsedu správneho súdu.

Odsek 10

Aby nevznikli akékoľvek pochybnosti, ustanovuje sa pravidlo, podľa ktorého je preloženie na voľné miesta sudcov na správnych súdoch alebo vymenovanie do funkcie sudcu správneho súdu, ak ide o kandidáta z mimojudičného prostredia, účinné najskôr od 1. januára 2023. To znamená, že ak napríklad sudca okresného súdu uspeje pred 1. januárom 2023 vo výberovom konaní na voľné miesto sudcu na správnom súde, jeho preloženie na správny súd, aj keď bude vykonané súdnou radou pred 1. januárom 2023, bude účinné až od 1. januára 2023. Tento sudca bude do 31. decembra 2022 vykonávať svoju funkciu na doterajšom súde a až od 1. januára 2023 sa statne sudcom správneho súdu.

Navrhovaná právna úprava má skôr „poriadkový“ charakter a jej cieľom je zabezpečiť jednotný postup pri prekladaní a prideľovaní sudcov na správne súdy pred začatím ich činnosti tak, aby táto procedúra bola nespochybniteľná.

Odsek 12

V odseku 11 sa zavádza nárok zamestnancov krajských súdov, ktorí sú dotknutými reformou súdnej mapy, na úhradu zvýšených výdavkov spojených s ich prechodom na správne súdy. Cieľom tejto právnej úpravy je aspoň čiastočne kompenzovať výdavky spojené v zmene ich miesta výkonu funkcie, či práce. Pôjde najmä o zvýšené cestovné výdavky.

Náhrada bude patriť dotknutým osobám len po obmedzený čas, a to po dobu jedného roka od ich prechodu na správne súdy. Preto sa právna úprava sústreďuje do prechodných ustanovení, čo zvýrazňuje dočasný charakter tejto úpravy.

Odsek 11 upravuje aj splnomocnenie pre ministerstvo spravodlivosti ustanoviť podmienky nároku a výšku náhrady vo vykonávacom predpise. Návrh vykonávajúceho predpisu je súčasťou predkladaného materiálu a bude predmetom samostatného legislatívneho procesu vrátane pripomienkového konania.

K čl. II

(Správny súdny poriadok)

K bodu 1 (§ 3 ods. 3)

Navrhované doplnenie § 3 zavádza výkladové pravidlo pre používanie pojmu „správny súd“ v rámci Správneho súdneho poriadku. Správnym súdom sa na účely Správneho súdneho poriadku budú rozumieť súdy správneho súdnictva. Súdy správneho súdnictva bude upravovať § 5 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý za súdy správneho súdnictva označuje (prvoinštančné) správne súdy a najvyšší správny súd. A teda, ak Správny súdny poriadok používa pojem „správny súd“ rozumejú sa tým tri správne súdy a najvyšší správny súd, ak z povahy veci nevyplýva, že sa tým rozumie len niektorý z týchto súdov. Z povahy veci vyplýva iné najmä pri osobitných typoch konaní, kde pojem správny súd treba vnímať cez prizmu príslušnosti na konanie. Ak ide o osobitné konania, na ktoré je príslušný najvyšší správny súd, tak pod pojmom správny súd treba chápať z povahy veci najvyšší správny súd. Ak ide o konania, na ktoré je príslušný správny súd (t.j. prvostupňový správny súd), tak pod pojmom správny súd treba rozumieť niektorý z týchto súdov. Ak ide o všeobecné ustanovenia dopadajúce na všetky správne súdy, tak pod pojmom správny súd treba rozumieť všetky súdy správneho súdnictva.

K bodu 2 (§ 8 ods. 1)

Z dôvodu právnej istoty a jednoznačnosti právnej úpravy sa navrhuje priamo v Správnom súdnom poriadku vytvoriť priamu väzbu na pôsobnosť tzv. kompetenčného senátu podľa § 11 Civilného sporového poriadku aj vo vzťahu k riešeniu sporov o tom, či vec patrí alebo nepatrí do správneho súdnictva. Právnu úpravou sa tak zároveň potvrdzuje výklad, v zmysle ktorého spory – ak nejde o spory medzi najvyššími súdnymi inštanciami – o tom, či vec patrí do správneho súdnictva, rozhoduje kompetenčný senát.

Jedinú výnimku pri rozhodovaní kompetenčných sporov medzi súdmi, ktorých riešenie nepatrí do pôsobnosti kompetenčného senátu, sú spory o príslušnosť medzi Najvyšším súdom Slovenskej republiky a Najvyšším správnym súdom Slovenskej republiky, ktoré má podľa čl. 126 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

K bodu 3 (§ 9 ods. 2 a § 15)

V rámci rekodifikácie civilného procesu sa z dôvodu procesnej ekonómie zaviedla zásada, podľa ktorej, ak vecnú a miestnu príslušnosť nemožno v správnom súdnictve učiť podľa kritérií v § 10 až 13, je na konanie a rozhodovanie daná príslušnosť Krajského súdu v Bratislave. Tento koncept zostáva zachovaný, avšak v § 9 ods. 2 sa Krajský súd v Bratislave nahrádza jeho právnym nástupcom, ktorým je Správny súd v Bratislave. Obdobná zmena sa vykonáva aj v § 15, kde sa Krajský súd v Bratislave nahrádza nástupníckym Správnym súdom v Bratislave.

Pretože zmeny § 9 ods. 2 a § 15 sú z hľadiska legislatívno-technického spracovania rovnakej povahy, sústreďujú sa do jedného novelizačného bodu z dôvodu legislatívnej ekonomie.

K bodu 4 (§ 10)

Podľa platného znenia § 10 sú správnymi súdmi prvej inštancie krajské sudy, pričom v určených prípadoch je prvostupňovým súdom najvyšší správny súd.

Zriadenie správnych súdov mení nazeranie na § 10, pričom v tomto ustanovení je potrebné zohľadniť existenciu prvostupňových správnych súdov. Tomuto účelu je podriadená aj zmena § 10. Postavenie zriaďovaných správnych súdov ako prvostupňových súdov správneho súdnictva upravuje § 7a ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Z tohto pohľadu sa javí ako účelné, aby § 10 Správneho súdneho poriadku odkazoval na právnu úpravu v zákone o súdoch, namiesto toho, aby duplicitne upravoval skutočnosti vyplývajúce z organizačného zákona.

K bodu 5 (§ 16)

Platné znenie § 16 ustanovuje kauzálnu príslušnosť Krajského súdu v Banskej Bystrici na konanie o správnej žalobe v oblasti priemyselného vlastníctva s obvodom pre celé územie Slovenskej republiky. Vzhľadom na to, že nástupníckym súdom Krajského súdu v Banskej Bystrici pre oblasť správneho súdnictva je Správny súd v Banskej Bystrici, vykonáva sa tomu zodpovedajú novelizácia § 16.

K bodu 6 (§ 17)

Podľa doterajšej právnej úpravy bola agenda vo veciach azylu, zaistenia a administratívneho vyhostenia sústredená na dva kauzálne príslušné krajské sudy, a to Krajský súd Bratislave a Krajský súd v Košiciach. Uvedené riešenie dvoch kauzálne príslušných súdov sa navrhuje zachovať aj v po zriadení správnych súdov. Na tento účel sa navrhuje, aby kauzálne príslušnými súdmi boli správne sudy, ktoré sú právnymi nástupcami doterajších kauzálne príslušných krajských súdov, a teda táto agenda bude sústredená na Správnom súde v Bratislave a na Správnom súde v Košiciach. Docieli sa tak stav, že v tejto agende budú naďalej príslušní sudcovia, ktorí majú skúsenosť s touto agendu.

Z hľadiska obvodov týchto dvoch kauzálne príslušných súdov sa osobitne upravujú ich obvody tak, že tieto sa odvíjajú od obvodov územných a správnych jednotiek, ktorými sú krajov zriadené podľa zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 221/1996 Z. z. o územnom a správnom usporiadaní Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov. Dôvodom pre tento prístup je snaha o zachovanie pôvodných obvodov súdov rozhodujúcich o správnych žalobách vo veciach azylu, zaistenia a administratívneho vyhostenia. Ak by sa zvolil prístup, že vymedzenie obvodov súdov kauzálne príslušných podľa § 17 by sa odvíjalo od obvodov správnych súdov, tak fakticky zmenia doterajšie obvody súdov kauzálne príslušných podľa doterajšieho znenia § 17. Z dôvodu zamedzenia vzniku tohto právneho a faktického stavu, ktorý nie je žiaduci ani z pohľadu účastníkov konania v týchto veciach, navrhuje sa osobitný prístup pri vymedzení obvodov kauzálne príslušných správnych súdov.

K bodu 7 (§ 19)

Otázka úpravy správnych súdov bude do budúcnosti riešená v § 5 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Preto sa navrhuje vypustiť duplicitná právna úprava nateraz obsiahnutá v § 19 ods. 1 Správneho súdneho poriadku.

K bodu 8 (§ 23 ods. 1)

Vzhľadom na dichotomické usporiadanie sústavy súdov nemá opodstatnenie normovanie skutočnosti, že v správnom súdnictve konajú a rozhodujú sudcovia správneho kolégia. Takáto úprava mala svoje opodstatnenie v situácii, keď správne súdnictvo vykonávali krajské sudy, resp. sudcovia krajských súdov zaradení popri iných aj do správnych kolégií. Preto sa navrhuje vypustenie zmienky o správnom kolégiu v § 23 ods. 1. Na uvedenej zmene nič nemení ani možnosť zriaďovania kolégií na správnych súdoch. Aj keď budú na správnych súdoch zriadené správne kolégií, nie je nutné v § 23 ods. 1 umelo udržiavať „pri živote“ pojem správne kolégium.

K bodu 9 (§ 85 ods. 2)

V § 85 ods. 2 sa vypúšťa zmienka o správnom kolégiu vo väzbe na správne sudy, pretože táto úprava nemá svoje opodstatnenie potom, čo agenda správneho súdnictva z krajských súdov prejde na správne sudy.

K bodu 10 (§ 117 ods. 3)

Navrhované zmena § 117 ods. 3 sleduje zámer, ktorým je posilnenie možnosti uskutočnenia pojednávania pred správnym súdom on-line formou. Na tento účel sa preto mení doterajší koncept tak, že na vykonanie hlavného pojednávania on-line formou nebude potrebný súhlas účastníkov konania, ale namiesto toho sa konštituuje oprávnenie správneho súdu umožniť on-line účasť na pojednávaní zo strany účastníka konania. Podmienkou uplatnenia tohto postupu je, že fyzická prítomnosť účastníka konania na pojednávaní nie je z hľadiska spravodlivého procesu potrebná. Posúdenie tejto otázky je plne v dispozícii predsedu súdu, resp. samosudcu. Z koncepcného hľadiska nejde o úplne nový právny inštitút, pretože už platné znenie § 28 ods. 8 Trestného poriadku upravuje obdobný režim vo väzbe na prítomnosť tlmočníka pri konkrétnom úkone.

Z hľadiska praktického uplatňovania tohto ustanovenia prichádza do úvahy buď možnosť, že účastník konania sa pripojí k on-line pojednávaniu z miesta, ktoré si vyberie, prípadne, čo je zrejme v praxi očakávaný scenár, z kancelárie svojho právneho zástupcu (advokáta). V prípade účastníka konania, ktorý nemá technické možnosti na on-line účasť na pojednávaní sa normuje pravidlo, že miestom, kde sa môže pripojiť k on-line pojednávaniu môže byť aj na to určený priestor na súde, ktorý mu je najbližšie (tzv. videokonferenčná miestnosť).

K bodu 11 (§ 438 ods. 1)

Vzhľadom na to, že prípustnosť kasačnej sťažnosti sa primárne odvíja od rozhodnutí krajských súdov ako súdov správneho súdnictva, je potrebné, aby platné znenie § 438 ods. 1 zohľadnilo tú skutočnosť, že krajské sudy predstavujú byť súdmi správneho súdnictva. Na tento

účel sa pri vymedzení prípustnosti kasačnej sťažnosti normuje pravidlo, podľa ktorého bude kasačná sťažnosť prípustná proti rozhodnutia prvostupňových správnych súdov, t.j. súdov ustanovených v § 10 Správneho súdneho poriadku.

K bodu 12 (§ 493b)

Navrhuje sa doplniť výslovné výkladové pravidlo, podľa ktorého vo veciach, ktoré začali pred nadobudnutím účinnosti Správneho súdneho poriadku, a ktoré nebudú ku dňu účinnosti predkladaného návrhu zákona právoplatne skončené, budú konať a rozhodovať správne súdy, resp. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky. Predíde sa tak sporom o tom, ako aplikovať pôvodné prechodné ustanovenie § 492 po štrukturálnych zmenách v súdnej sústave spočívajúcich vo vytvorení osobitnej časti súdnej sústavy, ktorou sú súdy správneho súdnictva.

K bodu 13

Rešpektujúc skutočnosť, že krajské súdy už nebudú vykonávať pôsobnosť v správnom súdnictve, navrhuje sa globálna zmena pojmu „krajský súd“ na pojem „správny súd“. Navrhovanú zmenu je potrebné vnímať aj v kontexte výkladového pravidla zavádzaného v § 3 ods. 3.

Z dôvodu zaužívanej legislatívnej praxe sa navrhuje uvedenú globálnu zmenu nevzťahovať na tie novelizačné body návrhu zákona, ktoré už jej podstatu (t.j. nahradenie pojmu krajský súd pojmom správny súd) riešia samé o sebe.

K čl. III

(zákon č. 308/2000 Z. z.)

V tomto prípade o zmenu vyvolanú zmenou sústavy súdov správneho súdnictva. Doterajšie znenie novelizovaného zákona operuje pri referencii na správne súdnictvo s pojmom „krajský súd“. Táto terminológia sa stáva neaktuálnou, pretože krajské súdy nebudú do budúcnosti vykonávať správne súdnictvo. Túto pôsobnosť preberajú zriaďované prvostupňové správne súdy, preto je potrebné vykonať navrhovanú aktualizáciu dotknutého ustanovenia.

Špecifikom niektorých osobitných zákonov upravujúcich konanie o právach a povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb je to, že normujú právo na súdnu ochranu tým, že výslovne ustanovia, že určité rozhodnutie orgánu verejnej správy je preskúmateľné súdom. Tu treba poznamenať, že výslovná pozitívna úprava súdneho prieskumu rozhodnutí orgánov verejnej správy je s ohľadom na čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a na znenie Správneho súdneho poriadku nadbytočná. Právo na súdnu ochranu v správnom súdnictve je dané aj bez takýchto osobitných úprav. Nie je však cieľom predkladaného návrhu zákona „čistiť“ právny poriadok v naznačenom smere. Čo je však namieste je to, aby osobitné predpisy, ak už nevyhnutne musia zakladať existujúce právo na súdnu ochranu v správnom súdnictve, neriešili otázky príslušnosti súdov tým, že pomenúvajú konkrétnu súdnu inštanciu (napríklad slovami krajský súd, okresný súd a pod.). Otázka príslušnosti súdov je a má byť predmetom úpravy zákonov regulujúcich konanie pred súdmi a ich organizáciu. Z tohto dôvodu je namieste, aby osobitné predpisy pri deklarovaní možnosti súdneho prieskumu rozhodnutí orgánov verejnej správy odkazovali na prieskum súdu bez konkretizovania tohto súdu, prípadne, aby hovorili o správnom súde. Tomuto účelu je podriadená zmena niektorých osobitných zákonov v rámci predkladaného návrhu zákona.

K čl. IV

(zákon č. 385/2000 Z. z.)

K bodu 1 (§ 11 ods. 1)

Navrhované doplnenie právnej úpravy súvisí o zriadením správnych súdov. Doplnením správnych súdov do § 11 ods. 1 sa ukotví pravidlo, podľa ktorého voľné miesta sudcov správnych súdov sa v prípade ich obsadenia pridelením budú obsadzovať na základe výberového konania. Pridelením sudcu treba rozumieť prvotné pridelenie nasledujúce po vymenovaní do funkcie sudcu. Odlišný postup sa bude uplatňovať v prípade obsadzovania voľných miest sudcov na správnych súdov v prípade preloženia; k tomu pozri nové znenie § 14 ods. 2 v spojitosti s novým znením § 28 ods. 1.

K bodu 2 (§ 11 ods. 3)

Nové znenie § 11 ods. 3 zohľadňuje zriadenie správnych súdov, pričom však nedochádza k vecnej zmene právnej úpravy, ktorí už v súčasnosti v prípade pridelenia na krajský súd do správneho kolégia vyžaduje právnickú prax v trvaní 7 rokov a v prípade pridelenia na krajské súdy do iných kolégií ako do správneho kolégia a na Špecializovaný trestných súd sa vyžaduje právnickú prax 10 rokov. Podstata navrhovanej právnej úpravy spočíva len v tom, že správne kolégiá krajských súdov sa nahrádzajú správnymi súdmi ako takými. Tu treba zdôrazniť, že predkladateľ v plnej miere rešpektuje zábery zákonodarcu obsiahnuté v zákone č. 152/2017 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Uvedenou novelou zákona sa zaviedla právna úprava odlišného trvania právnickej praxe potrebnej pre pridelenie na súd do správneho kolégia, a to z s cieľom *„zlepšenia možností pre správne kolégiá obsadzovať voľné miesta sudcov z radov odborníkov pôsobiach mimo justičného prostredia, ale aj napríklad z radov asistentov správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Právna úprava je cieleňá výlučne na správne kolégiá krajských súdov a nebude sa uplatňovať v prípade voľných miest iných kolégií krajských súdov.“* Na tejto skutočnosti sa ani s odstupom času nič nezmenilo, preto je potrebné trvať na zachovaní tejto právnej úpravy aj v prípade prideľovania sudcov na zriaďované správne súdy.

K bodu 3 (§ 14 ods. 1)

Podľa platnej právnej úpravy sa obsadzovanie voľných miest sudcov na súde toho istého stupňa, ktorými sú okresné súd a krajské súdy, realizuje dvojako. Buď na základe výberového konania alebo bez výberového konania, ak ide o preloženie sudcu zo súdu toho istého stupňa. Dôvodom takejto právnej úpravy je to, že sudca, ktorý chce pôsobiť na inom súde toho istého stupňa, nemusí absolvovať nové výberové konanie, pretože výberovým procesom, ktorý sa vyžaduje na ten-ktorý stupeň súdu, už raz prešiel. Takže niet dôvodu na to, aby absolvoval nové výberové konanie. Obsadzovanie voľných miest sudcov preložením bez výberového konania má svoje pravidlá. V prvom rade je táto možnosť normovaná v § 28 ods. 1 prvej vete. Ďalej zákon v § 28 ods. 1 druhej vete predpokladá vytváranie evidencie žiadostí o preloženie na súd toho istého stupňa, ktorú vedie súdna rada. Osobitnú povahu a význam má pravidlo v § 28a ods. 1 platného znenia zákona, podľa ktorého predseda súdu vyššieho stupňa musí vyhlásiť výberové konanie na voľné miesto sudcu do 60 dní od určenia voľného miesta pre tento súd (pozn. voľné miesta na súdy určuje minister spravodlivosti v súčinnosti so súdnou radou), lebo

v opačnom prípade, t.j. ak nedôjde k vyhláseniu výberového konania, tak zaniká určenie voľného miesta pre tento súd. Podľa § 14 ods. 1 sú relevantnými len také žiadosti o preloženie na súd toho istého stupňa, ktoré boli podané pred určením voľného miesta sudcu.

Cieľom zmeny § 14 ods. 1 a s tým súvisiacej zmeny § 28a ods. 1 je dosiahnuť taký stav, aby obsadzovanie voľných miest na súde vyššieho stupňa preložením sudcu zo súdu toho istého stupňa, bolo plynulejšie a aby sa zvýraznila úloha predsedu súdu, na ktorom sa obsadzuje voľné miesto. Na tento účel sa v § 14 ods. 1 dopĺňa podmienka pre obsadenie voľného miesta sudcu preložením bez výberového konania, ktorou je návrh predsedu súdu na obsadenie voľného miesta sudcu týmto spôsobom. V praxi to bude znamenať, že obsadenie voľného miesta sudcu preložením na súd vyššieho stupňa bez výberového konania sa bude môcť vykonať len, ak to navrhne predseda príslušného súdu. Predseda súdu má naďalej 60 dní na vyhlásenie výberového konania. V tejto lehote buď vyhlási výberové konanie alebo rovnako v tejto navrhne súdnej rade obsadenie voľného miesta sudcu preložením sudcu zo súdu toho istého stupňa. Ak predseda súdu neurobí v lehote podľa § 28a ods. 1 ani jeden z uvedených úkonov, určenie voľného miesta sudcu zaniká.

K bodu 4 (§ 14 ods. 2)

Podľa platného znenia § 14 ods. 2 sa vyžaduje v prípade preloženia sudcu do správneho kolégia krajského súdu vykonávanie právnickej praxe v trvaní aspoň sedem rokov. V prípade preloženia na krajské sudy do iných kolégií ako do správneho kolégia a na Špecializovaný trestný súd sa vyžaduje právnická prax 10 rokov. Podstata navrhovanej právnej úpravy spočíva len v tom, že správne kolégiá krajských súdov sa nahrádzajú správnymi súdmi ako takými. Podstata doterajšej úpravy zostáva inak nedotknutá. K tomu pozri tiež odôvodnenie k bodu 2.

K bodu 5 (§ 14 ods. 4)

Cieľom navrhovanej právnej úpravy je výslovné ukotvenie prekladania sudcu na súd nižšieho stupňa na jeho žiadosť. Táto možnosť v súčasnosti vyplýva z § 14 ods. 1 len nepriamo. Z dôvodu právnej istoty, ako aj legality postupu pri prekladaní sudcu na súd nižšieho stupňa inak ako na základe disciplinárneho rozhodnutia, je preto dôležité túto skutočnosť výslovne vyjadriť v právnej norme. S navrhovanou zmenou súvisí aj zmena § 28 ods. 1, podľa ktorej pri prekladaní sudcu na súd nižšieho stupňa sa nevyžaduje úspešné absolvovanie výberového konania, pretože v prípade sudcov sa výberové konanie vyžaduje len pri postupe na súd vyššieho stupňa.

Z hľadiska aplikácie § 14 ods. 4 druhá veta je dôležité, že aj v tomto prípade sa budú aplikovať pravidlá prekladania sudcov vyjadrené v odseku 1, a teda najmä v časti týkajúcej sa požiadavky na existenciu voľného miesta sudcu na súde, na ktorý má byť sudca preložený, či vyjadrenia predsedu súdu, na ktorom sa voľné miesto obsadzuje.

K bodu 6 (§ 14 ods. 6)

Pôvodným zámerom predkladateľa pri obsadzovaní prvých voľných miest sudcov správnych súdov preložením bez výberového konania bolo, aby sudca, o ktorého predloženie ide, predstúpil pred súdnu radu, ktorá by vykonala pohovor s týmto sudcom. Na základe výsledkov pripomienkového konania predkladateľ akceptoval pripomienky, ktoré poukazovali na neurčitost' pôvodne navrhovanej právnej úpravy spočívajúcu v tom, že prax súdnej rady už

v súčasnosti zabezpečuje to, že sudca pre preložený potom, čo predstúpi pred súdnu radu, ktorá ho vypočuje. A teda súdna rada už v súčasnosti aplikuje štandard, ktorý predkladateľ pôvodne navrhoval v rámci ustanovení upravujúcich obsadzovanie prvých voľných miest sudcov vznikajúcich správnych súdov. Berúc do úvahy túto skutočnosť, ako aj fakt, že ide o dôležité pravidlo, navrhuje sa jeho povýšenie na úroveň právnej normy, ktorá sa bude aplikovať vo všeobecnosti v prípade akéhokoľvek preloženia sudcu (§ 14 ods. 5).

Na tento účel sa preto zavádza pravidlo, kde vyžaduje to, aby sudca, ktorý má byť preložený bol vypočutý v súdnej rade. Predkladateľ nepovažuje za potrebné normovať detailne túto procedúru v návrhu zákona pretože súdna rada ju môže dotvoriť v rámci svojho rokovacieho poriadku. Je však dôležité ustanoviť základné rámce tohto vypočutia z hľadiska jeho zamerania. Preto sa v právnej norme uvádza, aby toto vypočutie zohľadňovalo stupeň súdu, na ktorý sa sudca prekladá, pretože je rozdiel, či ide o preloženie na z okresného súdu na iný okresný súd, alebo či ide o preloženie z krajského súdu na najvyšší súd a pod. Túto okolnosť preto musí súdna rada brať do úvahy. A v prípade preloženia na súd vyššieho stupňa (t.j. na akýkoľvek iný súd ako okresný súd) sa musí v prípade vypočutia brať aj budúca špecializácia sudcu. Už v súčasnosti platí, že výberové konanie na funkciu sudcu na súde vyššieho stupňa je zameraná na konkrétnu špecializáciu sudcu, pretože výberové konanie sa vyhlasuje na voľné miesto sudcu v konkrétnom kolégiu súdu. To je dôvod, ktorý vedie k záveru opodstatnenosti pravidla, že vypočutie sa zameriava na špecializáciu sudcu na súde, na ktorý má byť preložený. Nie je dôvod, aby vypočutie v súdnej rade u sudcu, ktorý má byť preložený na krajský súd do trestnoprávneho kolégia sa zameriavalo na iné hlavné agendy ako je trestnoprávna agenda.

K bodu 7 (§ 27b ods. 2)

Platné znenie § 27b upravuje subjekty vykonávajúce hodnotenie sudcov. S výnimkou sudcov najvyšších súdov sa uplatňuje pravidlo, podľa ktorého hodnotenie sudcov vykonávajú profesionalizované hodnotiace komisie, ktoré zriaďuje Súdna rada Slovenskej republiky. Rovnaký model hodnotenia práce sudcov sa navrhuje aj v prípade sudcov vznikajúcich správnych súdov, ktorý budú hodnotení rovnakými hodnotiacimi komisiami ako ich kolegovia z ostatných súdov. Predkladateľ nevzhliadol dôvod na to, aby sa pre správne súdy vytvárali osobitne hodnotiace komisie, a to aj s ohľadom, že sudcov správnych kolégií terajších krajských súdov hodnotia tie isté hodnotiace komisie.

K bodu 7 (§ 28 ods. 1)

Vzhľadom na to, že zriadením správnych súdov budú popri sebe existovať dve súdne inštalácie rovnakého stupňa, je potrebné sa vysporiadať s pravidlami obsadzovania voľných miest na týchto súdoch. Platné znenie zákona vyžaduje, aby sa každé voľné miesto sudcu obsadzovalo výberovým konaním. Z tohto pravidla existujú dve výnimky, a to v prípade obsadzovania voľných miest preložením na súd tohto istého stupňa a v prípade obsadzovania voľného miesta na okresnom súde hostujúcim sudcom. Prvá z uvedených výnimiek sa v sústave súdov pozostávajúcej z najvyššieho súdu, krajských súdov, Špecializovaného trestného súdu a okresných súdov mohla uplatniť len v prípade preloženia sudcu krajského súdu na iný krajský súd a sudcu okresného súdu na iný okresný súd, pretože len v týchto prípadoch išlo o preloženie na súd toho istého stupňa, pri ktorých zákon pripúšťa preloženie bez výberového konania. Situácia sa však mení v prípade, ak pôjde o krajské súdy a správne súdy. Na základe výsledkov rozporových konaní sa predkladateľ v tomto prípade priklonil k väčšej miere priepustnosti medzi krajským súdmi a správnymi súdmi, pričom sa navrhuje umožniť

preloženie sudcu zo správneho súdu na krajský súd, resp. z krajského súdu na správny súd bez výberového konania.

Opätovne však treba zdôrazniť, že predkladaným návrhom zákona sa zavádza všeobecná úprava, ktorá predpokladá vypočutie pred súdnou radou, ak ide o sudcu, ktorý má byť pridelený na súd alebo preložený na súd toho istého alebo vyššieho stupňa. Ďalej overenie predpokladov sudcovskej spôsobilosti sa uskutoční pri akomkoľvek preložení sudcu (samozrejme s výnimkou preloženia na súd nižšieho stupňa z titulu disciplinárneho rozhodnutia). Obsadenie voľného miesta sudcu na súde preložením bez výberového konania bude podmienené prejavom vôle predsedu príslušného súdu adresovaného súdnej rade, že chce uplatniť tento postup, resp. že nevyhlási výberové konanie. Táto právna úprava vzhľadom na jej všeobecný charakter bude dopadať aj na obsadzovanie prvých voľných miest sudcov správnych súdov vrátane ich prvotného obsadzovania v režime navrhovanom v čl. I (§ 3).

Okrem toho sa v navrhovanej právnej úprave výslovne konštituuje výnimka z povinnosti obsadiť voľné miesto sudcu na základe výsledkov výberového konania v prípade preloženia sudcu na súd nižšieho stupňa. Niet dôvodu, aby sa v týchto prípadoch podroboval sudca, ktorý sa prekladá zo súdu vyššieho stupňa na súd nižšieho stupňa výberovému konaniu.

V súvislosti so zriadením správnych súdov bude potrebné vykonať novelizáciu vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 160/2017 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o výberovom konaní na funkciu sudcu v znení neskorších predpisov. Návrh novelizácie citovanej vyhlášky je súčasťou predkladaného návrhu zákona a bude predmetom samostatného legislatívneho procesu potom, čo bude schválený návrh zákona.

K bodu 9 (§ 28 ods. 3)

Aj v prípade obsadzovania voľných miest sudcov správneho súdu bude platiť právna úprava, podľa ktorej sa výberovým konaním obsadzuje vopred určený počet voľných miest sudcov. A teda v prípade výberového konania na správnom súde sa nebude používať inštitút hromadného výberového konania. Rovnaký koncept platí aj pre krajské sudy, Špecializovaný trestný súd a najvyššie sudy. Hromadné výberové konanie je naďalej spojené výlučne s obsadzovaním voľných miest sudcov na okresných súdoch.

K bodu 10 (§ 28a ods. 1)

Pozri odôvodnenie k bodu 4.

K bodu 11 (§ 28b ods. 2)

Vzhľadom na to, že v prípade výberových konaní na súde vyššieho stupňa sa u uchádzačov, ktorí sú sudcami, nebude uplatňovať procedúra preverovania majetkových pomerov, tak sa doterajšia povinnosť predkladať majetkové priznanie obmedzuje len na tých uchádzačov, ktorí nie sú sudcami. Tu treba poznamenať, že všetci sudcovia sú podrobovaní preverovaniu majetkových pomerov každoročne. Táto skutočnosť vedie k situácii, že sudca, ktorého majetkové pomery boli preverené sa opätovne podrobuje tejto procedúre, hoci od posledného preverenia jeho majetkových pomerov uplynulo napríklad niekoľko dní, týždňov alebo mesiacov. Tento prístup sa nejaví ako adekvátny a preto sa navrhuje nová regulácia, podľa ktorej sa preverovanie majetkových pomerov sudcov nebude vykonávať len preto, že sudca sa prihlásil do výberového konania, pretože k prevereniu jeho majetkových pomerov už

došlo na báze pravidelného každoročného preverovania. Ide o analogickú úpravu aká sa uplatňuje v prípade hodnotenia sudcu vo výberovom konaní. Sudca, ktorý sa zúčastňuje výberového konania na voľné miesto sudcu sa z tohto dôvodu podrobuje hodnoteniu, ktorého výsledkom je dokument „hodnotenie sudcu“. Platí pritom pravidlo, že sudca je súčasne hodnotený v pravidelných intervaloch. Vo výberovom konaní sa preto hodnotenie nevykoná, ak posledné pravidelné hodnotenie sudcu nie je staršie ako rok [k tomu pozri § 27a ods. 1 písm-b)].

To, že podanie majetkového priznania u uchádzačov, ktorí nie sú sudcami, musí byť v právnej úprave zachované je dôsledkom toho, že takíto uchádzači nie sú podrobovaní procedúre preverovania majetkových pomerov tak ako sudcovi, t.j. plošne a každoročne.

K bodu 12 (§ 66 ods. 2)

Doplnenie § 66 ods. 2 o sudcov správnych súdov vytvára základný predpoklad pre určovanie ich platových náležitostí. Tak ako sudcovia okresných súdov a krajských súdov, aj sudcovia správnych súdov sa na potreby určenia základného platu budú zaraďovať do dvoch platových skupín a do siedmich platových stupňov.

K bodu 13 (§ 66 ods. 3)

Pretože správne súdy budú mať postavenie krajských súdov (k tomu pozri súvisiacu zmenu zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov), budú sa ich sudcovi – rovnako ako sudcovia krajských súdov – zaraďovať platovej skupiny II. Niet dôvodu na odlišný prístup k pri platovom ohodnotení sudcov správnych súdov v porovnaní so sudcami krajských súdov.

K bodom 14 a 15 [§ 68 ods. 1 písm. c) a d)]

Platné znenie § 68 ods. 1 písm. c) zákona upravuje funkčný príplatok za výkon funkcie predsedu krajského súdu a predsedu Špecializovaného súdu. Táto úprava sa rozširuje aj o predsedov správnych súdov, ktorým bude za výkon funkcie predsedu správneho súdu prináležať rovnaký príplatok ako predsedom krajských súdov, resp. predsedom Špecializovaného trestného súdu, ktorý má taktiež postavenie krajského súdu.

Analogicky sa v § 68 ods. 1 písm. d) navrhuje upraviť aj funkčný príplatok za výkon funkcie podpredsedu správneho súdu, a to na úrovni funkčného podpredsedu krajského súdu, resp. Špecializovaného trestného súdu.

K bodu 16 [§ § 69 ods. 1 písm. a)]

Predsedom senátu na správnom súde sa navrhuje priznať rovnaký príplatok za túto funkciu ako v prípade predsedov senátov na krajských súdoch a na Špecializovanom trestnom súde. V konečnom dôsledku sa tak zachováva výška tohto príplatku, ktorý v súčasnosti patrí predsedom senátov zaradeným do správnych kolégií krajských súdov.

K bodu 17 [§ 69 ods. 1 písm. b)]

Samosudcovi na správnom súde sa navrhuje priznať rovnaký príplatok za výkon funkcie ako v prípade samosudcov na krajských súdoch a na Špecializovanom trestnom súde.

V konečnom dôsledku sa tak zachováva výška tohto príplatku, ktorý v súčasnosti patrí samosudcom zaradeným do správnych kolégií krajských súdov.

K bodu 18 (§ 83 ods. 1)

Do právnej úpravy priznania základného platu a príplatku sa formálno-právne zaradujú aj sudcovia správnych súdov. Ide teda o zmenu vyvolanú zriadením správnych súdov. Okrem toho sa v právnej úprave v prípade krajských súdov zohľadňuje aj to, že sudca môže byť na krajský súd pridelený a nie len nevyhnutne preložený.

K bodu 19 (§ 114 ods. 2)

V právnej úprave (správneho) konania vo veciach náhrady škody sa v prípade rozhodnutiu predsedu správneho súdu navrhuje pripustenie odvolania, o ktorom bude rozhodovať ministerstvo spravodlivosti, rovnako ako je tomu v prípade odvolaní proti rozhodnutiam predsedov krajských súdov.

K bodu 20 (§ 114 ods. 5)

Vzhľadom na zriadenie správnych súdov sa navrhuje zohľadniť túto skutočnosť aj v právnej úprave príslušnosti na konanie a rozhodovanie vo veciach náhrady škody spôsobenej úrazom alebo chorobou z povolania. V prípade nárokov sudcov správneho súdu bude o nich rozhodovať predseda tohto súdu.

K bodu 21 (§ 117 ods. 5)

Doplnenie právnej úpravy v § 117 ods. 8 zákona o sudcoch a prísediach má za cieľ jednoznačne upraviť postup pri prieskume napomenutia uloženého sudcovi podľa § 117 ods. 7. Na tento účel sa normuje pravidlo, podľa ktorého sa tento typ konania jednoznačne subsumuje pod režim disciplinárneho súdneho poriadku, určuje sa teleso, ktoré rozhoduje o určení neplatnosti napomenutia uloženého sudcovi (disciplinárny senát), ako aj skutočnosť, že v tomto konaní sa nebude nariaďovať ústne pojednávanie. Z dôvodu spravodlivého nastavenia konania sa bude vyžadovať ako podklad rozhodnutia disciplinárneho senátu najvyššieho správneho súdu vyjadrenie orgánu, ktorý napomenutie uložil. Docieli sa tak stav, kedy obe „strany sporu“ budú mať možnosť vyjadriť sa v tomto konaní; dotknutý sudca tým, že podá návrh na určenie neplatnosti napomenutia a ten, kto napomenutie uložil tým, že disciplinárny senát si vyžiada jeho stanovisko. Pre odstránenie akýchkoľvek pochybností sa normuje subsidiárne použitie disciplinárneho súdneho poriadku na konanie podľa § 117 ods. 8, čím sa jednoznačne oddelí konanie podľa § 117 ods. 8 od prípadnej aplikácie Správneho súdneho poriadku, pretože v tomto prípade nejde o výkon správneho súdnictva.

K čl. V

(zákon č. 4/2001 Z. z.)

Doplnenie právnej úpravy nadväzuje na zriadenie správnych súdov. Predseda a podpredseda správneho súdu budú oprávnení na vstup do objektov Zboru väzenskej a justičnej stráže na doklad totožnosti bez osobitného povolenia rovnako ako funkcionári ostatných súdov uvedených v § 58 ods. 5 zákona o Zbore väzenskej a justičnej stráže.

K čl. VI

(zákon č. 153/2001 Z. z.)

Navrhované doplnenie právnej úpravy zákona o prokuratúre reflektuje zníženie počtu správnych súdov a zvýšenie flexibility prokurátorov pri efektívnom uplatňovaní ich oprávnení v oblasti dozoru nad zachovávaním zákonnosti orgánmi verejnej správy, ktorého súčasťou je aj uplatňovanie oprávnení prokurátorov v konaní pred správnymi súdmi. Preto sa navrhujem doplnenie ustanovení o príslušnosti prokurátorov na konanie pred správnymi súdmi tak, aby bolo zrejmé, že pred správnym súdom môže konať ktorýkoľvek prokurátor, ktorý súdu podáva žalobu alebo realizuje vstup prokurátora do konania pred správnym súdom. Z hľadiska efektivity konania na strane štátu je dôvodné, aby pred súdom konal práve ten prokurátor, ktorý má vec naštudovanú a koncipoval žalobu podanú na správny súd. Navrhované ustanovenie je potrebné formulovať spôsobom, aby nebolo možné dospieť k záveru, že návrh podľa Správneho súdneho poriadku môže podať iba prokurátor, ktorého opatreniu nebolo vyhovené. Logicky sa preto javí potrebné previazanie nového ustanovenia zákona o prokuratúre s ustanoveniami upravujúcimi právomoci prokurátora podľa Správneho súdneho poriadku. V súvislosti s kasačnou sťažnosťou a konaním o nej je však potrebné doplniť, že je nutné odstrániť rozpor navrhovaného ustanovenia § 46b s ustanovením § 46 ods. 1 zákona, podľa ktorého pred Najvyšším správnym súdom Slovenskej republiky koná iba generálny prokurátor a prokurátori generálnej prokuratúry. V tej súvislosti a v záujme efektívnejšieho plnenia úloh prokuratúry tiež sa v rámci vládneho návrhu zákona o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s novými sídlami a obvody okresných súdov (tlač 849) navrhujem zmena úpravy § 51 zákona o prokuratúre spôsobom, ktorý umožní úpravu „rozvrhu práce“ prokuratúr tak, aby umožňoval pružnejšie reagovať na vývoj jednotlivých prokurátorských agend a lepšie zodpovedal požiadavkám plnenia úloh prokuratúry z pohľadu rovnomernosti zaťaženia ako aj špecializácie prokurátorov.

K čl. VII

(zákon č. 154/2001 Z. z.)

Doplnenie právnej úpravy nezlučiteľnosti výkonu funkcie prokurátora s inými verejnými funkciami sa vykonáva v nadväznosti na zriadenie správnych súdov. Podľa doterajšej úpravy je výkon funkcie prokurátora nezlučiteľný s funkciou sudcu na všetkých všeobecných súdoch. Niet relevantného dôvodu na iný prístup v prípade funkcie sudcu správneho súdu. Preto sa funkcia sudcu správneho súdu vkladá do výpočtu funkcií v § 11 ods. 1.

Okrem toho predkladateľ zvažoval v prípade zákona o prokurátoroch a právnych čakatel'och prokuratúry aj zmeny v § 18 ods. 2, § 18 ods. 4 písm. b), § 243 ods. 2 a § 243 ods. 3 písm. b). Citované ustanovenia v platnom znení používajú pojmy „správny súd“ v súvislosti s konaním o niektorých statusových otázkach prokurátora a právneho čakatel'a prokuratúry. Po novom bude pojem „správny súd“ vyhradený na označenie konkrétneho typu súdu a prestáva byť pojmom na označenie súdov konajúcich v rámci správneho súdnictva. Samotná dikcia cit. ustanovení po zriadení správnych súdov sa nestáva automaticky vecne nesprávnou. Faktom však je, že nie je celkom vhodným a správnym riešením, aby osobitné predpisy upravovali príslušnosť na konania pred súdmi. Avšak vzhľadom na podstatu, t.j. garantovanie súdneho prieskumu rozhodnutia o odvolaní z funkcie prokurátora alebo právneho čakatel'a prokuratúry, je možné nateraz upustiť od novelizácie zákona o prokurátoroch a právnych čakatel'och prokuratúry a nevyhnutne nemeniť cit. ustanovenia.

K čl. VIII

(zákon č. 566/2001 Z. z.)

K bodu 1 (§ 99 ods. 20)

Vzhľadom na zriadenie správnych súdov sa navrhuje rozšíriť informačnú povinnosť Národnej banky Slovenska pri poskytovaní zoznamu centrálnych depozitárov aj o tieto súdy.

K bodu 2 [§ 110 ods. 1 písm. o)]

Berúc do úvahy skutočnosť, že Národný bezpečnostný úrad už nemá pôsobnosť v oblasti preverovania sudcovskej spôsobilosti, pretože táto pôsobnosť je Ústavou Slovenskej republiky zverená Súdnej rade Slovenskej republiky, navrhuje sa aktualizácia doterajšieho znenia § 110 ods. 1 písm. o) zákona o cenných papieroch tak, aby táto úprava zodpovedala súčasnému ústavnému a zákonnému nastaveniu preverovania sudcovskej spôsobilosti.

Právna úprava v § 110 ods. 1 písm. o) bola zavedená zákonom č. 195/2014 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Tento zákon pôvodne upravoval overovanie predpokladov sudcovskej spôsobilosti v intenciách vtedy platnej a účinnej ústavnej úpravy, pričom bola priamo ústavou daná pôsobnosť Národného bezpečnostného úradu v tomto procese. Vzhľadom na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorým došlo k faktickému zrušeniu tejto úpravy sa stalo ustanovenie § 110 ods. 1 písm. o) neaktuálnym, pretože ústavný súd zrušil oprávnenie Národného bezpečnostného úradu v procese preverovania sudcovskej spôsobilosti. Nález ústavného súdu sa však formálno-právne nedotkol § 110 ods. 1 písm. o).

Od 1. januára 2021 má po novom rozhodujúce slovo pri preverovaní majetkových pomeroch sudcov, resp. v rámci procesu preverovania sudcovskej spôsobilosti, Súdna rada Slovenskej republiky, je potrebné priznať jej oprávnenie pôvodne zverené Národnému bezpečnostnému úradu.

K čl. IX

(zákon č. 185/2002 Z. z.)

K bodu 1 (§ 10 ods. 2)

Cieľom doplnenia § 10 ods. 2 je formálno-právne ukotviť aktívne volebné právo sudcov správnych súdov pri voľbe členov Súdnej rady Slovenskej republiky sudcami. Na tento účel je potrebné preto v dotknutom ustanovení výslovne uviesť aj sudcov správnych súdov, čo zodpovedá aktuálnej konštrukcii § 10 ods. 2, ktorá je v tejto časti normovaná tak, že pomenúva sudcov konkrétnych súdov, o ktorých volebné právo v tomto prípade ide.

K bodu 2 (§ 11 ods. 1)

V právnej úprave pasívneho volebného práva sa navrhuje výslovne konštituovať toto právo aj pre sudcov správnych súdov. To znamená, že každý sudca správneho súdu, ktorý v deň konania volieb vykonáva funkciu na správnom súde môže byť zvolený za člena súdnej rady v príslušnom volebnom obvode (§ 11a ods. 3).

K bodu 3 [§ 11 ods. 2 písm. b)]

Doplnenie právnej úpravy v § 11 ods. 2 písm. b) má za cieľ založiť oprávnenie sudcovskej rady správneho súdu navrhnúť kandidáta na člena súdnej rady voleného sudcami. Sudcovská rada správneho súdu bude mať teda rovnaké oprávnenie ako sudcovské rady ostatných súdov pri navrhovaní kandidátov na členov súdnej rady volených sudcami.

K bodu 4 (§ 11a ods. 3)

Účelom doplnenia odseku 3 je vyriešenie otázky zaradenia sudcov vznikajúcich správnych súdov do volebných obvodov pre voľby členov súdnej rady sudcami. Navrhuje sa, aby sudcovia správnych súdov boli zaradení do volebných obvodov podľa toho, v ktorom volebnom obvode má sídlo správny súd, ktorého sú sudcami. Z hľadiska faktického sa touto úpravou nemení pomer hlasov medzi jednotlivými obvodmi, pretože sudcovia doterajších krajských súdov vybavujúcich správnu agendu už v súčasnosti zaradení do tých istých volebných obvodov. Je tak zabezpečený súlad s čl. 141a ods. 2 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky, pretože cit. ustanovenie vyžaduje také vytváranie volebných obvodov, ktorým sa zabezpečí to, aby na zvolenie alebo odvolanie bol potrebný porovnateľný počet hlasov sudcov.

K bodu 5 [§ 17 ods. 3 písm. d)]

Po vzore doterajšej právnej úpravy sa navrhuje, aby miesto konania zhromaždenia sudcov pre voľbu členov súdnej rady sudcami určoval na správnych súdoch predseda príslušnej sudcovskej rady pre každý správny súd. V právnej úprave sa tak zohľadňuje zriadenie správnych súdov.

K bodom 6 až 8 (§ 27ha ods. 6 a 7)

Precizovanie doterajšej právnej úpravy má za cieľ výslovne ukotviť oprávnenie súdnej rady pri preverovaní majetkových pomerov sudcov na prístup k evidenciám majetku akéhokoľvek typu, a to aj vo väzbe na zmeny zákon o cenných papieroch navrhované v čl. VIII.

K bodu 9 a 10 (§ 27hc ods. 1)

Zmena § 27hc ods. 1 platného znenia zákona má za cieľ upustiť od preverovania majetkových pomerov sudcov, ktorí sa uchádzajú o funkciu predsedu súdu. Dôvodom pre tento krok je tá skutočnosť, že majetkové pomery sudcov sú pravidelne preverované každoročne. Preto nie je dôvod ich overovať aj v súvislosti s výberovým konaním na funkciu predsedu súdu. K tomu pozri aj odôvodnenie zmien k čl. IV.

K bodu 10 (§ 27hc ods. 2)

Cieľom zmeny § 27hc ods. 2 je dosiahnuť taký stav, podľa ktorého sa vždy v prípade preloženia sudcu, a to je jedno či mu prechádza alebo neprechádza výberové konanie, bude vyžadovať ako podmienka preloženia sudcu overenie predpokladov sudcovskej spôsobilosti, ktoré dávajú záruku, že funkciu sudcu bude vykonávať riadne.

Predkladateľ má za to, že vypustenie pôvodne navrhovanej povinnosti absolvovať výberové konanie pri prechode medzi správnymi súdmi a krajskými súdmi musí byť

kompenzované okrem vypočutia v súdnej rade aj mechanizmom overenia predpokladov sudcovskej spôsobilosti.

Právna úprava zároveň upúšťa od preverovania majetkových pomerov sudcov, ktorí sa uchádzajú o funkciu sudcu na súde vyššieho stupňa, resp. ktorý majú byť preložený zo súdu všeobecného súdnictva na súd správneho súdnictva (a naopak). Dôvodom pre tento krok je tá skutočnosť, že majetkové pomery sudcov sú pravidelne preverované každoročne. Preto nie je dôvod ich overovať aj v súvislosti s výberovým konaním na funkciu sudcu. K tomu pozri aj odôvodnenie zmien k čl. IV.

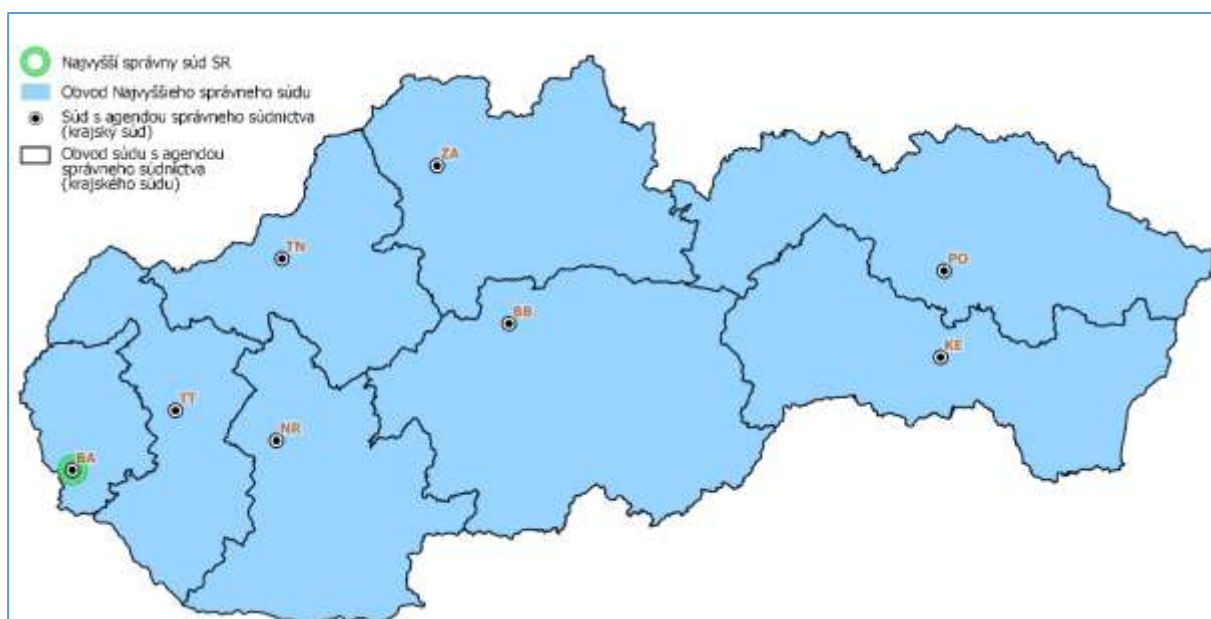
K čl. X

(zákon č. 371/2004 Z. z.)

K bodu 3 (§ 3a)

Navrhované ustanovenie upravuje sídla a obvody zriaďovaných správnych súdov so sídlami v Banskej Bystrici, v Bratislave a v Košiciach.

V súčasnosti plnia funkciu správnych súdov najmä krajské súdy, teda súdy všeobecného súdnictva. Sídlami a obvody správnych súdov tak kopírujú sídla a obvody krajských súdov (mapa 1).

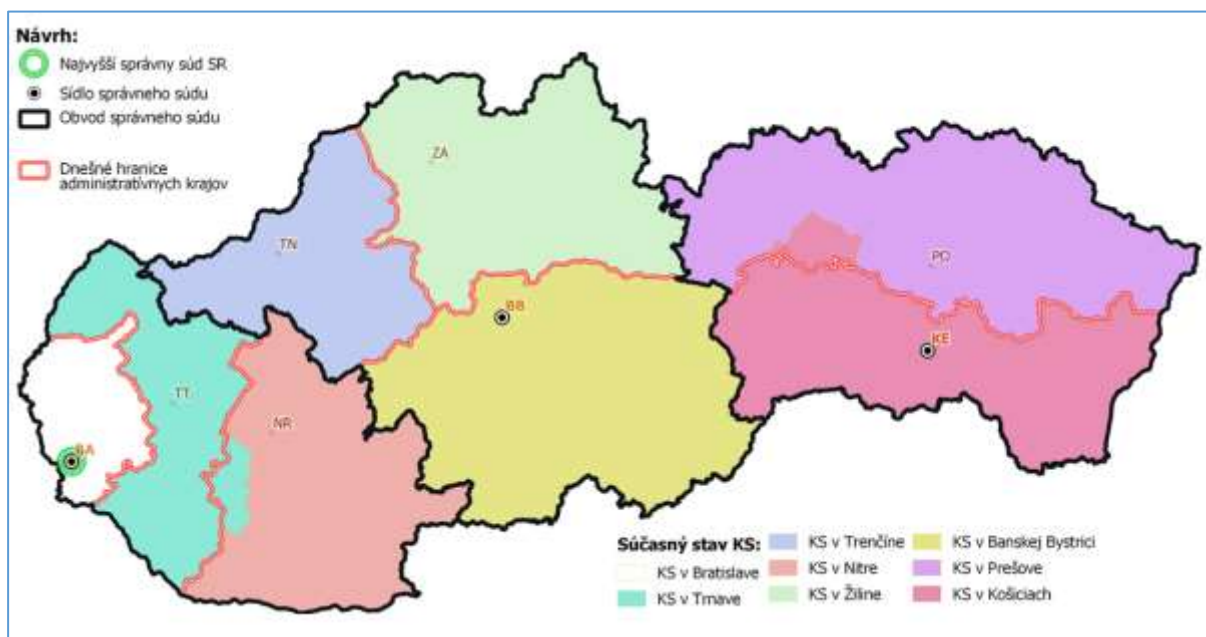

(Mapa 1: Súčasné usporiadanie sídiel a obvod krajských súdov, ktoré sú zároveň správnymi súdmi)

Po zvážení kritérií efektivity fungovania súdu s ohľadom na potrebnú mieru jeho špecializácie s prihliadnutím na dostupnosť sa navrhuje, aby na Slovensku pôsobili tri prvostupňové správne súdy (mapa 2).

Obvody týchto súdov sa navrhuje naviazať na obvody administratívno-správnych krajov ustanovených zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 221/1996 Z. z. o územnom a správnom usporiadaní Slovenskej republiky. Účelom správneho súdnictva je najmä súdny prieskum rozhodnutí, opatrení alebo iných postupov či zásahov orgánov verejnej správy, ktoré sú spravidla konštituované tak, že zohľadňujú územné a správne usporiadanie Slovenskej

republiky. Preto sa javí ako logické, aby obdobným spôsobom bolo kreované aj vymedzenie územných obvodov správnych súdov.

(Mapa 2: Navrhované usporiadanie sídiel a obvod troch správnych súdov)

Efektivita a špecializácia

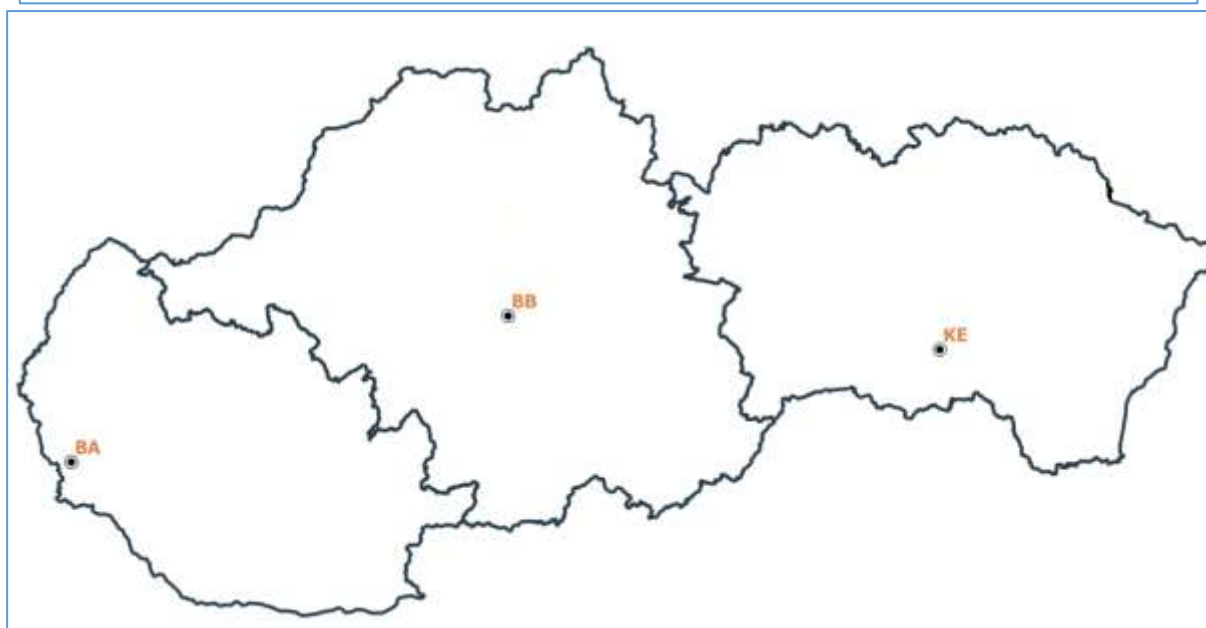
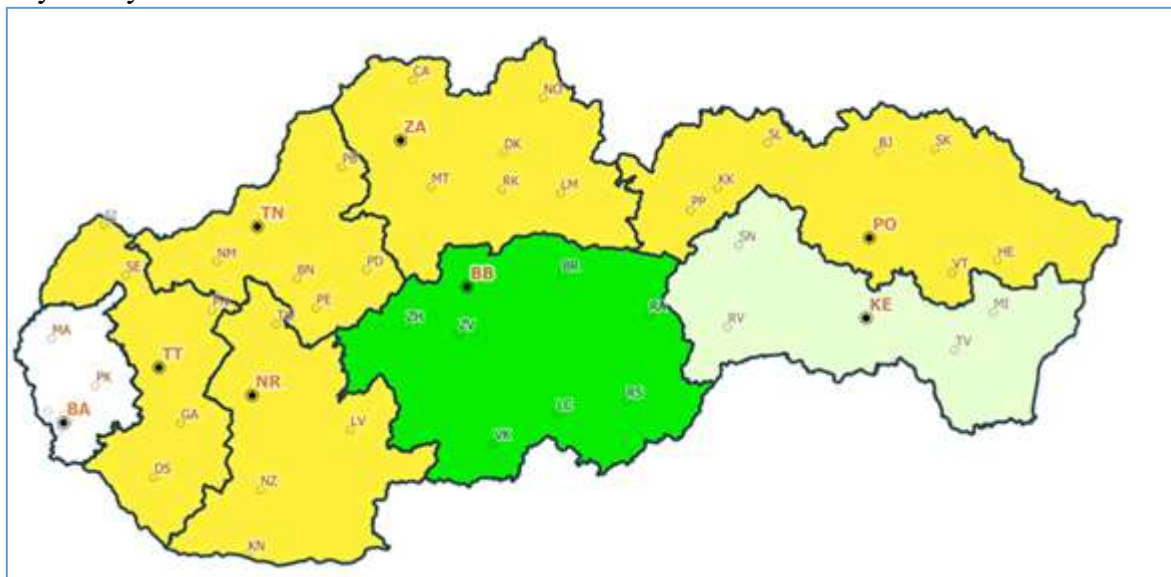
Na to, aby mohla byť zabezpečená skutočná špecializácia sudcov a tým aj efektívny výkon súdnictva je potrebné, aby na jednom správnom súde boli k dispozícii aspoň traja sudcovia, resp. tri senáty v prípade senátnej agendy. V ideálnom prípade ešte viac, aby ich počet neklesol pod tri ani v prípade práceneschopnosti, dovolenky alebo vzdelávacích pobytov sudcov.

Na krajských súdoch sa v súčasnosti väčšina prvostupňových vecí správneho súdnictva vybavuje v senátoch. To tiež znamená, že ak má fungovať mechanizmus náhodného výberu senátov, je potrebné zabezpečiť násobne viac sudcov, ako troch. Pri zohľadnení ešte aj dlhodobého trendu poklesu nápadu v správnom súdnictve (až na úroveň 30-50% za posledných sedem rokov), by udržanie ôsmich súdov bolo vysoko rizikové, a to aj po prípadnom miernom posilnení tým, že by sa agenda správneho súdnictva odobrala aj okresným súdom. Najmenšie súdy (Krajský súd v Trenčíne) dokážu v súčasnosti (2021) podľa rozvrhu prác vyťažiť v správnej agende len okolo troch sudcov.

Dosiahnutie skutočnej špecializácie sudcov je jedným z nosných cieľov súdnej mapy. Očakáva sa od nej zvýšená kvalita a rýchlosť (plynulosť) konania, čo sú pre účastníkov súdnych konaní kľúčové kritériá. Vyžaduje si, aby členmi správnych súdov senátu boli sudcovia, ktorí by sa venovali výlučne dotknutému druhu konkrétnej súdnej agendy.

Tento stav však nie je možné dosiahnuť pri aktuálnom počte a štruktúre krajských súdov (mapa 3). Pri rešpektovaní pravidiel určovania zákonného sudcu, zastupiteľnosti, rovnomernej zaťaženia atď. nestačí početnosť vecí v jednotlivých súdnych agendách na to, aby mohol byť každý sudca krajského súdu činný iba v jednej agende.

Dôsledkom opísaného stavu sa stáva, že o odvolaní neraz rozhoduje v senáte aj sudca, ktorého výlučnou, resp. prevažujúcou agendou nie je dotknutý druh súdnej agendy. Nehovoriac o situácii, keď v celom senáte je iba jeden sudca spravodajca, ktorý sa špecializuje na agendu, o ktorej tento senát rozhoduje. Skutočný, náležite odborný - a treba zdôrazniť, že senátny odvolací prieskum - je v takom prípade ilúziou. Vytvorenie väčších obvodov správnych súdov, k čomu jednoznačne smeruje predkladaný návrh novej súdnej mapy, sa preto ukazuje byť nevyhnutným.

Odhadovaná veľkosť v počtoch špecializovaných senátov podľa nápadu 2016-2019

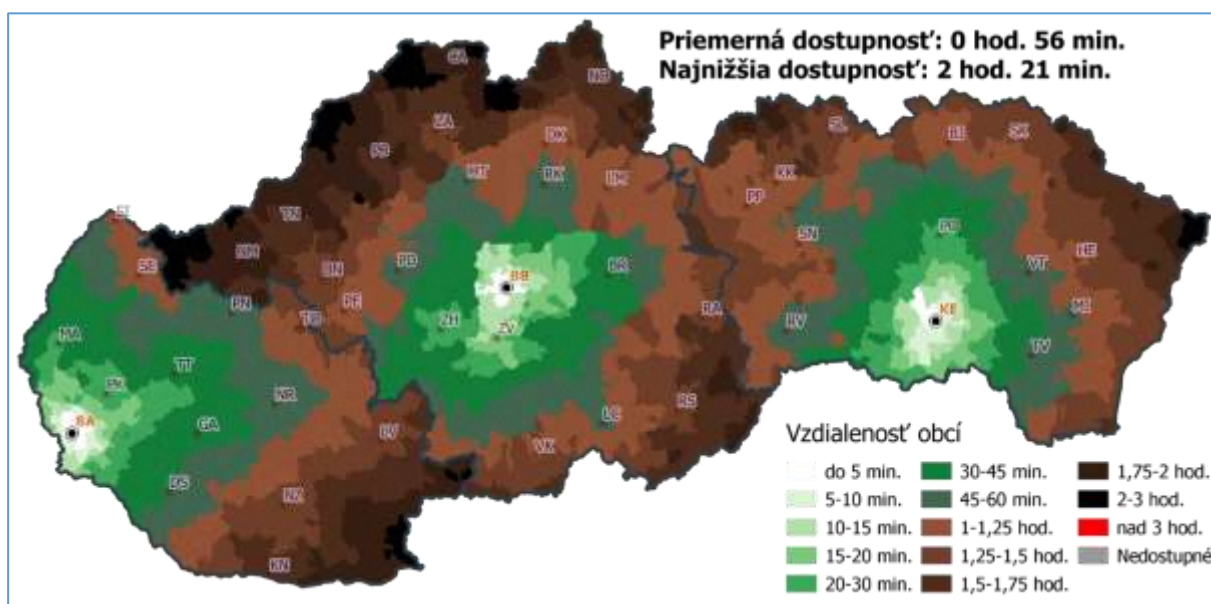

(Mapa 3 a 4: Odhadovaný počet špecializovaných senátov správnej agendy na krajských súdov v súčasnosti a po reforme na základe priemerného počtu nápadu vecí v rokoch 2016-2019 a odhadovanej normy 250 vecí na senát ročne. Norma 250 v praxi znamená jedno rozhodnutie senátu každý pracovný deň.

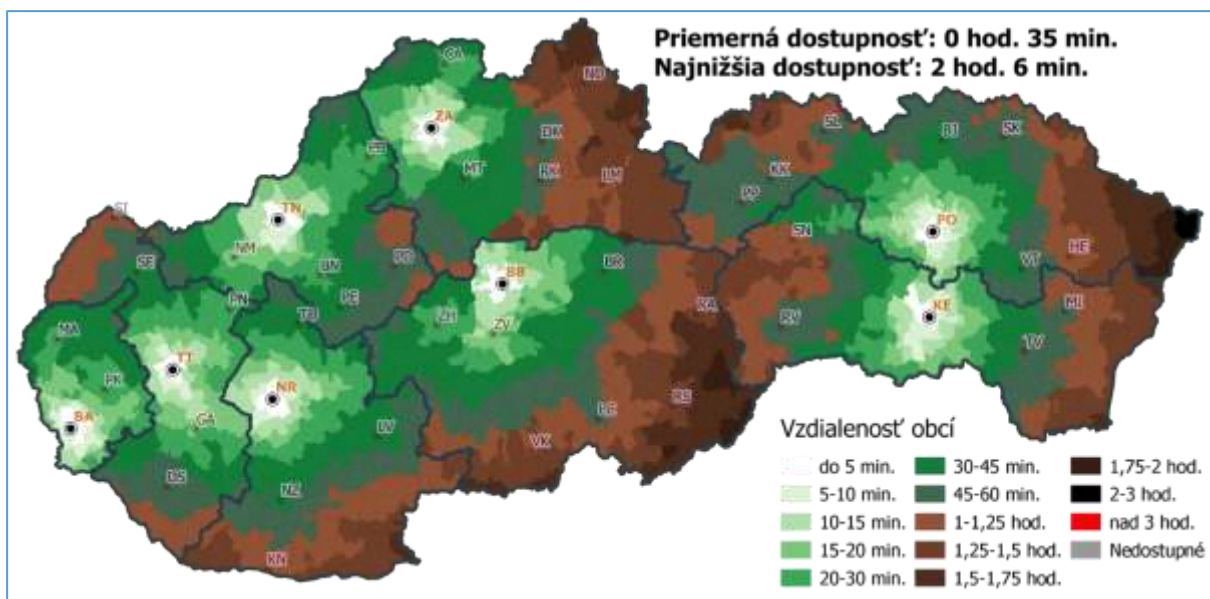
Dostupnosť

Súčasná sieť ôsmich krajských súdov v podmienkach Slovenska nie je optimálna ani z hľadiska dostupnosti, pretože ich viaceré sídla sú príliš blízko od seba (Trenčín – Žilina, Nitra – Trnava, Bratislava – Trnava, Trenčín – Trnava, Košice – Prešov, Bratislava – Nitra). Zníženie počtu sídiel by preto spôsobilo len relatívne malú zmenu v dostupnosti oproti veľkým výhodám v špecializácii, ktorá by sa tým mohla dosiahnuť. Aj z hľadiska kultúrnych, prírodných a nárečových hľadísk je Slovensko rozdelené do troch základných makroregiónov (východoslovenský, západoslovenský a stredoslovenský) a nie ôsmich, ktoré vznikli umelým, rýchlym a odbornou verejnosťou nikdy nepodloženým direktívnym zásahom politiky V. Mečiara z roku 1996.

Neoptimálne rozloženie krajských miest v praxi znamená, že aj pri výraznom znížení počtu obvodov z ôsmich na tri je strata na dostupnosti len relatívne veľmi malá. Zatiaľ čo v prvom prípade bolo možné z najvzdialenejšej obce dôjsť v ideálnej premávke do sídla súdu pri dodržiavaní rýchlostných obmedzení do dvoch hodín aj šiestich minút (mapa 4), v tom druhom je to len o 19 minút viac (mapa 5). Podobný rozdiel (20 minút) je aj v priemernej dostupnosti pre jedného obyvateľa, ak by sa všetci obyvatelia rozhodli zo svojej obce vycestovať (mapa 4, mapa 5).

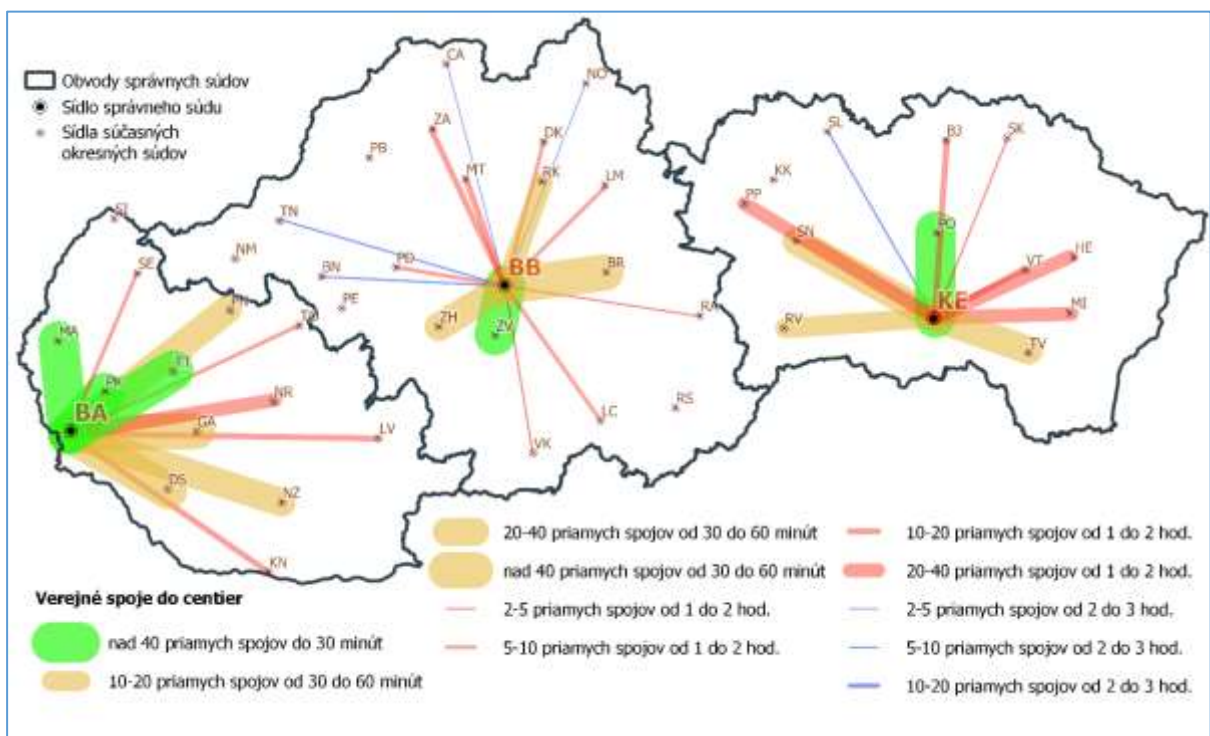

(Mapa 5: Časová dostupnosť sídiel navrhovaných správnych súdov automobilom pri najvyššej povolenej rýchlosti)

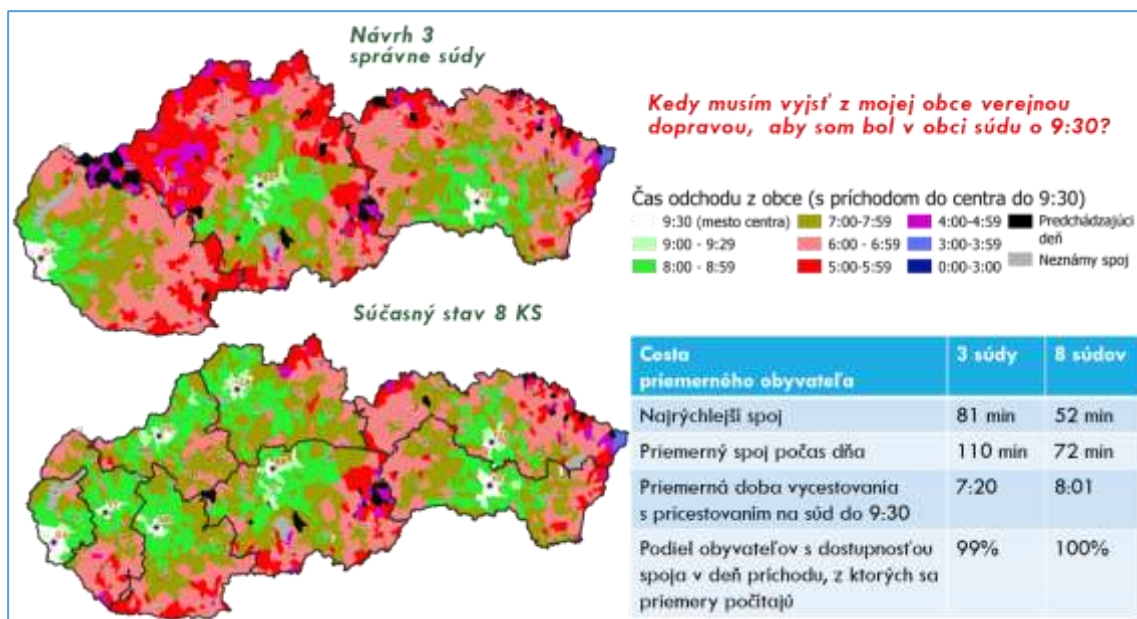

(Mapa 6: Časová dostupnosť doterajších krajských súdov automobilom pri najvyššej povolenej rýchlosti)

O relatívne nízkej strate dostupnosti môžeme hovoriť aj pre obyvateľov, ktorí by sa chceli dopraviť na súd výlučne verejnou dopravou, keďže z navrhovaných sídiel premávajú priame spoje do takmer každého súčasného sídla okresného súdu (mapa 6). Najlepší obraz je však možné si urobiť z výsledkov nájdených spojov počas pracovného dňa z elektronických cestovných poriadkov s časom príchodu do 9:30 (mapa 7). Rozdiel v priemernej dobe vycestovania pri ôsmych a troch obvodoch je len 41 minút (8:01 oproti 7:20). S výnimkou okresov Myjava a Nové Mesto nad Váhom je spoj dostupný ešte v ten istý deň, pričom tie obce, pre ktoré to neplatí, sú spravidla tie isté v oboch alternatívach, čo znamená, že nejde o problém obvodov, ale o problém dostupnosti ktoréhokoľvek mesta z danej obce (mapa 7).

(Mapa 6: Dostupnosť sídiel správnych súdov priamymi spojmi verejnou dopravou zo súčasných sídiel OS)

(Mapa 7: Simulácia dostupnosti obcí SR do sídiel správnych súdov s časom príchodu do 9:30)

K bodom 1, 2 a 4

Cieľom navrhovanej právnej úpravy je docieľiť taký právny stav, aby pracoviská okresných súdov a krajských súdov mali zvýraznené svoje dočasné postavenie. Na tento účel sa preto navrhuje, aby s účinnosťou od 1. marca 2025 došlo k ich vypusteniu zo zákona. To však nezmenená, že automaticky zaniknú, pretože podľa navrhovaného prechodného ustanovenia sa súčasne zavádza oprávnenie vlády Slovenskej republiky zachovať tieto pracoviská, ak to bude potrebné pre zabezpečenie riadneho výkonu súdnictva v obvode dotknutého súdu. Fakticky sa teda presúva právomoc rozhodovať o existencii pracovísk z parlamentu na vládu. Konceptne je právna úprava nastavená tak, že ak vláda neprijme v na to určenej lehote rozhodnutie o zachovaní pracoviska, tak pracovisko s účinnosťou od 1. marca 2025 zanikne, pretože k tomuto dátumu má nadobudnúť účinnosť zmena zákona spočívajúce vo vypustení právnej úpravy pracovísk okresných a krajských súdov. Ak však vláda pred týmto termínom prijme rozhodnutie o zachovaní pracoviska, tak pracovisko bude fungovať aj po 1. marci 2025, čím sa odvráti účinok spočívajúci zrušení pracovísk. Okrem toho sa konštituuje oprávnenie vlády zrušiť pôvodne zachované pracovisko, ak ďalšie trvanie pracoviska nie je nevyhnutné na zabezpečenie riadneho výkonu súdnictva v obvode dotknutého súdu.

Z hľadiska podmienok, ktoré musí vláda brať do úvahy pri rozhodovaní o zachovaní alebo zrušení pracoviska súdu je skutočnosť, či je pracovisko potrebné na zabezpečenie riadneho výkonu súdnictva v obvode dotknutého okresného alebo krajského súdu. To znamená, že pre kvalifikované rozhodnutie vlády bude musieť byť vykonaná analýza na strane rezortu spravodlivosti. Okrem toho je ďalším parametrom, ktorý sa berie do úvahy aj otázka konsolidácie verejných financií.

Vyššie uvedené sa pretavuje do § 18n.

V ustanovení § 18n ods. 1 sa normuje pravidlo, podľa ktorého bude mať vláda tri mesiace na rozhodnutie o zachovaní toho-ktorého pracoviska. Ak vláda v tejto lehote nerozhodne o zachovaní pracovísk, tak pracoviská k 1. marcu 2025 zaniknú, pretože 1. marca 2025 majú nadobudnúť tie časti novelizácie, ktorými dôjde k vypusteniu právnej úpravy,

ktorým sa pracoviská kreujú. Ustanovenie § 18n má nadobudnúť účinnosť 1. januára 2025. Tým sa vytvára spomínaný časový úsek troch mesiacov na prijatie rozhodnutia zo strany vlády.

V navrhovanom § 18n ods. 2 sa konštituuje obránenie vlády prehodnotiť svoje rozhodnutie o zachovaní pracoviska, a to tak, že sa umožňuje, aby vláda pristúpila k dodatočnému zrušeniu pracoviska súdu, ak ďalšie trvanie pracoviska nie je nevyhnutné na zabezpečenie riadneho výkonu súdnictva v obvode dotknutého súdu. V tejto súvislosti treba upriamiť pozornosť na to, že zrušenie pracoviska súdu bude možné len raz ročne, a to s účinnosťou od 1. januára kalendárneho roka. Cieľom takto koncipovanej právnej úpravy je dosiahnuť taký stav, aby k prípadnému zrušovaniu pracovísk nedochádzalo nekontrolované v priebehu roka, ale k vopred zákonom ustanovenému termínu.

Z hľadiska procedúry rozhodovania vlády sa navrhuje, že vláda prijíma svoje rozhodnutie na návrh ministra spravodlivosti. Berúc do úvahy ústavné postavenie Súdnej rady Slovenskej republiky v oblasti justície sa navrhuje, aby minister pred podaním návrhu vláde musel svoj návrh prerokovať so súdnou radou. Okrem toho sa navrhuje do tohto procesu zaangažovať aj predsedu dotknutého súdu. Uvedené konzultácie sa musia uskutočniť ešte pred podaním návrhu vláde. Táto konzultačná povinnosť sa navrhuje v bode 3 v § 18n ods. 3.

Samotné rozhodnutie vlády bude mať formu uznesenia vlády, pričom sa navrhuje, aby toto uznesenie bolo vyhlásené v Zbierke zákonov Slovenskej republiky, čím sa zabezpečí jeho potrebná publicita.

Dôvodom pre zavedenie navrhovanej právnej úpravy je vytvoriť možnosti pre jednoduchšie vyhodnocovanie dopadov reformy súdnej mapy tak, aby bol vytvorený priestor možné úpravy pracovísk okresných a krajských súdov aj s ohľadom na dosiahnutie pozitívnych rozpočtových efektov reformy súdnej mapy.

K čl. XI

(zákon č. 757/2004 Z. z.)

K bodu 1 (§ 5)

Ustanovenie § 5 v platnom znení upravuje sústavu súdov nadväznosti na čl. 143 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky. Začlenenie správnych súdov do sústavy súdov si preto vyžaduje zmenu § 5 zákona o súdoch.

Z dôvodov uvedených vo všeobecnej časti dôvodovej správy sa navrhuje, aby sústavu súdov tvorili súdy všeobecného súdnictva a súdy správneho súdnictva. **Súdmi všeobecného súdnictva** budú okresné súdy, krajské súdy, Špecializovaný trestný súd a Najvyšší súd Slovenskej republiky. Pretože mestské súdy majú postavenie okresných súdov, nie je potrebné ich osobitne pomenúvať v sústave súdov. **Súdmi správneho súdnictva** budú správne súdy ako súdy prvoinštančné a najvyšší správny súd. Týmto rozdelením sústavy súdov na všeobecné súdy a správne súdy sa jednoznačným spôsobom konštatuje dichotómia súdnej sústavy. Vzhľadom na originalitu a špecifickosť správneho súdnictva je dôležité samostatné postavenie súdov správneho súdnictva v sústave súdov.

K bodu 2 (§ 7 ods. 3)

Ako vyplýva z predchádzajúceho textu, krajské sudy prestávajú byť súdmi vykonávajúcimi pôsobnosť v správnej agende, pričom ich doterajšia pôsobnosť prechádza na zriaďované správne sudy. Túto skutočnosť je potrebné vyjadriť aj normatívne, a to formou vypustenia § 7 ods. 3, ktorý zakladal pôsobnosť krajských súdov ako prvostupňových súdov v správnych veciach.

K bodu 3 (§ 7a)

Bežiac do úvahy doterajšiu systematiku zákon o súde sa navrhuje do zákona zaradiť samostatné ustanovenie, ktoré upraví pôsobnosť správnych súdov.

Do odseku 1 sa premieta doterajšie znenie § 7 ods. 3, ktoré upravovalo pôsobnosť krajských súdov ako správnych súdov. A teda základným poslaním správnych súdov je konať a rozhodovať v správnych veciach ako sudy prvého stupňa. Znenie ustanovenia súčasne predpokladá, že správne súdnictvo v prvom stupni môže vykonávať aj iný súd, ak tak ustanovia predpisy o konaní pred súdmi. V tomto prípade je týmto predpisom Správny súdny poriadok, ktorý vo vymedzenom rozsahu ustanovuje ako súd prvého stupňa v agende správneho súdnictva najvyšší správny súd.

V odseku 2 sa umožňuje, aby správne sudy vybavovali aj inú agendu ako agendu správneho súdnictva za predpokladu, že tak ustanoví osobitný predpis.

Pretože sústava správnych súdov je dvojstupňová, pričom hierarchicky na jej čele stojí najvyšší správny súd, je logické, aby správne sudy mali postavenie krajských súdov. Ide o rovnaký koncept, ktorý sa uplatňuje aj v prípade postavenia Špecializovaného trestného súdu. Význam tejto právnej úpravy sa prejavuje aj v otázkach platových náležitostí sudcov správnych súdov, pretože v jej dôsledku sú platové náležitosti sudcov správnych súdov rovnaké ako v prípade sudcov krajských súdov. Inak povedané, zostáva zachovaný štandard platových náležitostí na prvostupňových súdech správneho súdnictva.

K bodu 4 (§ 8a ods. 1)

Ide o legislatívno-technickú zmenu vyvolanú v dôsledku zriadenia správnych súdov. V platnom znení § 8a ods. 1 je potrebné zohľadniť, že právnymi nástupcami krajských súdov v agende správneho súdnictva budú po novom správne sudy. A teda rámcová pôsobnosť Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky podľa § 8a ods. 1 sa preto musí odvíjať od rozhodovacej činnosti správnych súdov.

K bodu 5 (§ 17 ods. 1)

Vzhľadom na to, že krajské sudy prestávajú vykonávať pôsobnosť v správnych veciach, návrhom zákona sa vypúšťa obligatórne zriaďovanie správneho kolégia na krajských súdech.

K bodu 6 (§ 17a a 17b)

V navrhovanom § 17a sa vymedzuje vnútorná organizácia správnych súdov. Senát správneho súdu bude, tak ako doteraz v prípade senátu krajského súdu v agende správnych vecí, trojčlenný a bude pozostávať výlučne zo sudcov. Umožňuje sa však, aby predpisy o konaní pred súdmi ustanovili odlišné zloženie senátu správneho súdu. Rovnako ako v prípade iných senátov, aj v prípade senátov správnych súdov bude činnosť senátov správnych súdov riadiť

a organizovať predsedu senátu. Ustanovenie do funkcie predsedu senátu správneho súdu upravuje § 15 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. A teda predsedov senátov správnych súdov bude do funkcie ustanovovať predseda súdu na základe výsledkov výberového konania.

V § 17b ods. 1 sa dáva možnosť predsedovi správneho súdu vytvoriť kolégiu správneho súdu, a to rovnakým mechanizmom aký sa uplatňuje na krajskom súde. To znamená, že kolégium zriaďuje predseda súdu v rozvrhu práce po prerokovaní s plénom správneho súdu. Ak kolégium nebude zriadené, po vzore právnej úpravy Špecializovaného trestného súdu (§ 26) bude platiť, že pôsobnosť kolégia bude plniť plenum správneho súdu. Zákonná úprava výslovne nepredpisuje druhy, či typy kolégií, ktoré by sa mali zriaďovať na správnych súdoch. Táto otázka sa ponecháva na aplikačnú prax, pričom možno uvažovať o zriadení napríklad všeobecného kolégia, finančného kolégia, či kolégia pre sociálne zabezpečenie. Ak sa časom ukáže ako potrebné pristúpiť k zákonnej regulácii typológie kolégií na správnych súdoch, predkladateľ nevyklučuje zmenu zákonnej úpravy.

K bodu 7 (§ 34 ods. 2)

Platné znenie § 34 ods. 2 upravuje funkciu riaditeľa správy súdu, ktorý je orgánom správy súdu. Vzhľadom na konštrukciu § 34 ods. 2 je potrebné zahrnúť do jeho znenia aj riaditeľov (zriaďovaných) správnych súdov. To znamená, že orgánom správy správneho súdu bude aj riaditeľ správy tohto súdu.

K bodu 8 (§ 37 ods. 11)

Upúšťa sa od povinnosti predkladania majetkového priznania v prípade výberového konania na funkciu predsedu súdu, pretože súdna rada nebude vykonávať preverovanie majetkových pomerov sudcu, ktorý sa uchádza o funkciu predsedu súdu. K tomu pozri aj zmeny navrhované v čl. IX.

K bodu 9 (§ 38 ods. 5)

Pre úplnú jednoznačnosť právnej úpravy sa potvrdzuje, že procedúra podľa § 38 ods. 5 v druhej a nasledujúcich vetách sa vzťahuje len na odvolanie predsedu súdu bez návrhu.

K bodu 10 (§ 41)

Z dôvodu dosiahnutia jednoznačnej interpretácie § 41 sa navrhuje, aby v prípade odvolania podpredsedu súdu sa neaplikoval § 38 ods. 5 zákona o súdoch.

K bodu 11 (§ 45 ods. 1)

Zriaďovanie sudcovskej rady sa bude týkať aj správnych súdov. Na tento účel sa vykonáva novelizácia § 45 ods. 1 kam sa výslovne medzi súdy, na ktorých sa zriaďuje sudcovská rada, zaraďujú aj správne súdy. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že sudcovská rada nebude na týchto súdoch zriadená ku dňu účinnosti ich zriadenia, pretože procedúra kreovania sudcovskej rady nie je otázkou, ktorá sa da vyriešiť pred účinnosťou zmeny zákona, resp. v krátkom čase. Neznamená to však, že sudcovská samospráva tým utrpí, pretože pokiaľ nebude zriadená sudcovská rada bude jej funkcie plniť v súlade s § 45 ods. 1 posledná veta plenum príslušného správneho súdu. Je už vecou pléna tohto súdu, aby po účinnosti zriadení

správneho súdu pristúpilo k zriadeniu sudcovskej rady procedúrou, ktorú predpokladá zákon o súdoch.

K bodom 12 až 14 (§ 58 ods. 1, 2 a 3)

Podstata navrhovanej zmeny spočíva v tom, že z právnej úpravy sa vypúšťa osobitná úprava vnútornej revízie krajských súdov v agende správneho súdnictva, pretože táto právna úprava sa presúva do samostatného § 58a, v ktorom bude sústredená úprava výkonu vnútornej revízie na správnych súdoch.

K bodu 15 (§ 58a)

Nový § 58a upravuje vnútornú revíziu správnych súdov. Podľa doterajšej úpravy vnútornú revíziu v agende správneho súdnictva na krajských súdoch vykonával najvyšší správny súd (v ostatných agendách Najvyšší súd Slovenskej republiky). Tento koncept zostáva v odseku 1 zachovaný aj v prípade vnútornej revízie správnych súdov, ktorú bude vykonáva – logicky – najvyšší správny súd.

V odsekoch 2 a 3 sa upravuje kreovanie revízneho oddelenia pre výkon revízie na správnych súdoch. Kreovať revíziu komisiu bude predseda najvyššieho správneho súdu. Rovnako ako v prípade krajských súdov sa pri výkone revízie správnych súdov bude primerane postupovať § 57 ods. 3, 6 a 7.

K bodom 16 a 17 (§ 61 ods. 2 a 3)

V právnej úprave zostavovania a distribúcie správy o výsledkoch revízie sa navrhuje doplniť aj zriaďované správne súdy, a teda aj tieto súdy budú adresátom správy o výsledkoch revízie. Na podstate právnej úpravy sa inak nič nemení.

K bodu 18 [§ 67 ods. 1 písm. b)]

V úprave prešetrovania vybavovania sťažností sa navrhuje, aby na prešetrenie vybavenia sťažností predsedom správneho súdu bolo ministerstvo spravodlivosti tak, ako je tomu v prípade súdov, ktoré majú postavenie krajských súdov (krajské súdy, Špecializovaný trestný súd).

K bodu 19 [§ 71 ods. 1 písm. c) prvý bod]

Ide o formálno-právnu zmenu rozširujúcu pôsobnosť metodického usmerňovania a kontroly výkonu správy súdov zo strany ministerstva aj na zriaďované správne súdy. Doplnenie právnej úpravy zodpovedá postaveniu ministerstva spravodlivosti ako ústrednému orgánu štátnej správy súdov.

K bodom 20 až 25

V rámci právnej úpravy správy súdov sa navrhuje zohľadniť zriadenie správnych súdov. na podstate doterajšej právnej úpravy sa nič nemení, len sa do nej dopĺňajú správne súdy. Zjednodušene povedané, v prípade správnych súdov bude ich správa postavená na obdobných zásadách ako je tomu v prípade krajských súdov, resp. Špecializovaného trestného súdu, ktorý má taktiež postavenie krajského súdu, rovnako ako správne súdy.

K bodu 26 až 28

V právnej úprave rozpočtu súdov sa navrhuje zohľadňuje zriadenie správnych súdov. Správne súdy budú mať postavenie rozpočtových organizácií, ktoré sú svojimi príjmami a výdavkami zapojené na rozpočtovú kapitolu ministerstva spravodlivosti rovnako ako je tomu v prípade okresných súdov a krajských súdov.

K bodu 29 (§ 92 ods. 1)

V tomto prípade ide o formálno-právne rozšírenie doterajšieho splnomocnenia pre vydanie spravovacieho a kancelárskeho poriadku pre súdy aj o správne súdy. A teda doterajšia vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 543/2005 Z. z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné súdy, krajské súdy, Špecializovaný trestný súd a vojenské súdy sa bude vzťahovať aj na správne súdy.

K čl. XII

(zákon č. 297/2008 Z. z.)

Zmena zákona o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu je vyvolaná zriadením správnych súdov, v dôsledku čoho sa navrhuje aj funkcionárov správnych súdov zaradiť medzi politicky exponované osoby podobe ako je tomu v prípade funkcionárov krajských súdov. Vzhľadom na to, že správne súdy sú z hľadiska hierarchického usporiadania súdnej sústavy na rovnakej úrovni, niet dôvodu na odlišný prístup k ponímaniu funkcionárov týchto súdov.

K čl. XIII

(zákon č. 343/2015 Z. z.)

Cieľom navrhovanej zmeny je zohľadniť pri vymedzení kauzálnej príslušnosti prechod výkonu súdnictva z Krajského súdu v Trnave na nástupnícky Správny súd v Bratislave.

S ohľadom na čl. 1 § 3 ods. 3 nie je potrebné v novelizovanom zákone riešiť otázku prechodných ustanovení vo vzťahu k prebiehajúcim konaniam, pretože z dôvodu prechodu výkonu súdnictva podľa navrhovaného § 3 ods. 3 dokončí rozbehnuté konania začaté na Krajskom súde v Trnave jeho nástupnícky súd, ktorým je Správny súd v Bratislave.

K čl. XIV

(účinnosť)

Navrhuje sa, aby zákon nadobudol účinnosť 1. júna 2022. Takto navrhovaný dátum účinnosti zohľadňuje predpokladanú dĺžku legislatívneho procesu. Zároveň tento dátum účinnosti umožní spustenie procesu kreovania správnych súdov tak, aby tieto súdy mohli od 1. januára 2023 začať svoju činnosť. Delené účinnosť vo vzťahu k čl. X sa navrhuje s ohľadom cieľa, ktorý sa touto právnou úpravou sleduje.